

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny. Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	600 Lej
Fél évre	300 Lej
Negyed évre	150 Lej
Havonta	50 Lej

Árdrátékok díjazásán szorint
Megjelenik naponta reggel!

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucarestben 50 banival
több.

Uj elnök

költözöködött be a történelmi Elysée káprázatos termeibe. Az új elnök Gaston Doumergue. Hatvanegy éves, az ügyvédségen kezdte, hatalmasan felfelé ívelő politikai pályát futott meg volt képviselő szenátor, szenátusi elnök, több ízben miniszter, majd miniszterelnök, míg most eljutott a legmagasabb francia közigazgatási méltósághoz: a köztársasági elnöki székhez. Megválasztása meglepetés volt, mert ugyszólván mindenki a ki-mondottan baloldali szociálista Painlevé győzelmét vette biztosra. Azonban másképp történt. A favorit Painlevé kisebbségben maradt és a választáson nagy többséget nyert baloldali polgári pártok jelöltje, a polgári Doumergue győzött imponálóan nagy szótöbbséggel. Ez a győzelem egyben a francia polgárság győzelmét is jelenti. Doumergue, bár erősen liberális gondolkodású politikus, mégis messze áll a Moszkva felé kacsintó túlzó szociálista-kommunista frakcióktól. Bizalmi embere a miniszterjelölt Herriot szintén polgári párti politikus és ezekből most már mindenki következtetést az új francia politikára. Franciaország nem fog egyik szélsőségből a másikba menni. Poincaré túlzó sovinizmusa után nem rohan a kommunizmus karjaiba. Megáll a becsületes aranyközéputon. A polgári Franciaország sorsát most már maga a polgárság akarja igazgatni.

Macdonald munkáspárti kormánya ezek szerint nem sok támaszt talál Párisban. Moszkva sem találhat messzemenő fantasztikus terve részére szilárd bázist Franciaországban. Az elkövetkező Doumergue-Herriot éra mást ígér. Ez különben kiviláglik már abból a hírből is, ami most érkezett Párisból: a szociálisták és kommunisták erős harcát indítanak Doumergue ellen. Amilyen mértékben csaldódtak a szélső baloldal exponensei, ugyanolyan mértékben örülnek az ugynevezett komoly konstruktív politika híveit. Európa kezd lassankint átudatára ébredni: jóllakott már a mándkét oldali szélsőség hangzatos frázisaival és a normális életet megakasztó káros munkájával. Európa békére vágyik. Ezt a korszakot a polgárság renezánszának lehet nevezni. Az egy Anglia kivételével ugyszólván mindenütt a polgárság képviselői kerültek kormányra. Ez rendjén is van. A lakosság túlnyomó része az intelligens polgárság-zóme és ez már elérkezett arra a politikai érettségre, hogy maga kormányozhassa a saját sorsát.

Izgalmas ülés a Kamarában.

Jugoszláviában üldözik a románokat. — Interpelláció a Banca Nationala egy intézkedéséért.

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Goldis László hosszabb beszédben foglalkozott. Utána Antonescu Imanuel volt liberális képviselő, aki a napokban lépett be a nemzeti pártba, szólásra jelentkezett. A többség azonban megakadályozza beszédében. Roth Ottó kérdezi a pénzügyminisztertől, mennyiben felelnek meg a valóságnak azok a hírek, hogy a Banca Nationala, azon román állampolgároktól, akik adósai a volt Osztrák Magyar Banknak, 2:1 arányban akarja tartóztatásukat behajtani. Lupu dr. sürgős interpellációt terjeszt elő a külügyminiszterhez az általános külügyi hely-

zet tárgyában. Az elnök bejelenti, hogy a miniszterelnök távolléte miatt az interpellációt nem tűzheti napirendre. Duca külügyminiszter megnyugtatta Lupu dr.-t, hogy maga a kormány is kívánja a külügyi helyzet sürgős tárgyalását. Grausteanu liberális Románia és Jugoszlávia egymáshoz való viszonyáról kér felvilágosítást. Megállapítja, hogy Jugoszláviában üldözik a románokat és az ottani hivatalos lapokban támadó cikkek jelennek meg Románia és a román kormány ellen. Sürgős intézkedéseket kér. Ezután a Kamara a Bucuresti-i gáz és villamosági vállalat létesítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására tér át.

Herriot kormányalakítása bizonytalan.

Briand előtérben. Poincaré nem adja fel a harcot. Hogyan fogadja a sajtó Doumerguet? — A Humanité beismeri, hogy Doumergue győzelme a szociálisták első veresége.

Páris, június 14. Millerand, a lemondott köztársasági elnök, ami kor ma elhagyta az Elyséet, vídám volt és melegen viszonzta az elhangzott bucsúindözléseket. A kapuban Millerand feleségének egy csoport két gyönyörű rózsacsokrot nyújtott át. Az általános francia vélemények szerint az elnökválasztás komplikálja a politikai helyzetet és nem tartják kizártnak azt sem, hogy Herriot megtagadja a kormányalakítást Doumergueval szemben, aki azonban nem kizárólag a baloldali blokk jelöltje volt. Barthou valószínűleg a jövő héten lemond a jóvátételi bizottság elnökségéről, mert Marokkó főköormányzójának szemelték ki. Ha Herriot kerülne kormányra ő Loucheurt tenné meg a bizottság elnökének, ami annak a jele, hogy Herriot a Dawes-féle javaslatok alapján áll és keresni fogja Németországgal a megegyezést.

A Newyork Times az elnökválasztásról azt jelenti, hogy, noha a francia elnöknek nincsen igazi végrehajtó hatalma, az elnökválasztás mégis igen jelentős az ország politikai életében, mert híven mutatja azt, hogy a nemzeti közérület milyen irányba fordult. Doumergue megválasztásából sze-

rinte az a meggyőződés vonható le, hogy a szociálista radikális csoport az ugynevezett enyhe békének a szószófoja és azon igyekezik, hogy jó viseltetést batorítsa Németországot. Doumergue azonban maga nagy ember, akiből hiányzik a határozott fellépés és megválasztása is arra vall, hogy a baloldali többség nagy csoportja hajlandó támogatni egy mérsékelt középkormányt. A lap szerint ha Herriotnak sikerül is hatalomra jutni, miután inkább jobbfelé hajlik csak ideig-óráig sikerül uralmon maradni. A háttérben Briand erői vonulnak fel. Azonban Barthou is könnyen előtérbe kerülhet. Lehetségesnek tartják azt is, hogy a még mindig régi szenátus Poincarét választja meg elnöknek és rövidesen ismét miniszterelnök lesz. Ez a Newyork Times kombinációja. Mindabból a lap szerint látható, hogy a francia választások eredménye nem jelentett olyan határozott fordulatot, mint ahogyan azt külföldön elképzeltek. A lap szerint a baloldali blokk hamarosan fel fog bomlani.

Franciaország most olyan korszakba lép, amelyben ellenséges pártfelfogások fognak egymással szemben állani és körülbelül egyen-

súlyt tartanak úgy, hogy határozott politikai célkitűzés nem alakulhat ki. A lap szerint ugyanezt lehet látni Európa többi államában is. A lap még megemlíti, hogy Doumergue az első a köztársaság elnökei közül, aki protestáns és agglégény.

Herriot kijelentette, hogy abban az esetben, ha ő kapná a kormányalakításra a megbízatást, akkor Painlevének a hadügyminiszteri tárcát fogja felajánlani. Más verzió szerint azonban Painlevé megmarad egyszerűen a Kamara elnökének. Doumerguet a francia sajtó kedvezően fogadja. Kifejezik abban foglalkozó össze, hogy mérsekelt és kiegyensúlyozott jellem, aki olyan szolgálatakat tett eddig is hazájának, amelyek mindig méltánylásra találtak. Painlevé sajtója is rokonszenvesen ir az új elnökötől. A Matin azt írja, hogy a tegnapi fenyegető politikai felhők az új elnök pártatlan és bölcs vezetésével nemsokára a múlté lesznek. Az Echo de Parisnak az a véleménye, hogy Doumergue megválasztása a francia nyílvanosság revasa a baloldali blokk szabadságával szemben. A Figaro felfogása szerint a választás a politikai többség győzelmé, amivel Herriot esetleg több szabadsághoz jut liberálisizmusának kifejtésére. A Humanité beismeri, hogy a baloldali blokk első ütközete teljes vereséggel végződött.

A Népszövetség és a magyar kölcsön.

Smidt főbiztos beszámolója.

(Genf, május 14.) A Népszövetség most kezdődött ülészakának mai ülésén Smidt, Magyarország pénzügyi főbiztosa beszámolt eddigi magyarországi tapasztalatairól és előterjesztette a szanálás-hoz szükséges rendszabályok tervezetét. Megállapította beszámolójában, hogy a kölcsön biztosítására szolgáló állami bevételek és adójövedelmek máris túlhaladták a szanálási programban megjelölt számösszegeket. Majd beszámolt a tisztviselői létszámapasztási akcióról is. A népszövetségi pénzügyi bizottságba különben új szakembert is meghívtak Dubois Lipót, a svájci Bankverein igazgatójának személyében. Smidt főbiztos és Kállay Tibor magyar meghatalmazott hétfőn térnek vissza Bucarestre.

Ügyvédből köztársasági elnök.

Doumergue pályafutása. Painlevé 309 szavazatával szemben 515 szavazattal győzött. A szocialisták és kommunisták harcot indítanak ellene.

(Páris, június 14.) A köztársasági elnökválasztás nagy meglepetéssel szolgált. Mindenki bizonyosra vette, hogy Painlevé Peult választják meg elnöknek, miután az előkészítő szavazáson is ő kapta a legtöbb szavazatot. A tegnapi délután a versaillesi tanácssteremben megtartott elnökválasztó nemzetgyűlés Painlevével szemben Doumergue Gastont, a szenátus elnökét választotta meg a francia köztársaság elnökévé. A baloldali blokk hivatalos jelöltje Painlevé volt és Doumergue be is jelentette, hogy a hivatalos jelöltséget nem vállalná el Painlevével, a kamara elnökével szemben. Annál nagyobb meglepetést keltett tehát, hogy a nemzetgyűlés mégis Doumerguet választotta meg óriási többséggel. Érdekes, hogy Doumergue is a baloldali blokk tagja. Még pedig szintén a szocialista frakciók egyikéhez tartozik.

Az elnökválasztásból 515 szavazattal került ki győztesként Painlevé 309 szavazatával szemben. A választásnak volt még egy harmadik jelöltje is Amelmat személyében, akire a Kommunisták szavaztak. Doumergue, a francia köztársaság új elnöke 61 éves és ügyvéd. 27 éves korában Franciaország két gyarmatán: Kokinkinában és Algirban teljesített szolgálatot. Harminc éves korában választották meg először képviselőnek. 1901-től három éven keresztül gyarmatügyi miniszter volt Combes kormányában, majd a kamara elnökévé választották meg. 1906-ban Sarrien kormányában kereskedelmi miniszter. Később a Briand-kormányban közoktatásügyi miniszter. 1913-ban kormányalakítással bízták meg és akkor alakította meg azt a kabinetet, a

melynek a liazaárulással vádolt Caillaux és Malvy is tagja lettek. 1914 júniusában, közvetlenül a háború kitörése előtt mondott le Doumergue kormánya. Azóta államdoán szenátor volt. Egész pályája alatt a radikális párthoz tartozott és a szenátusba is mint a radikális szocialista csoport feje jutott s ugyanennek a csoportnak a segítségével került az elnöki székbe. Ennek ellenére, főleg az utóbbi években megértést tanúsított a Poincaré és Millerand körül csoportosulókkal szemben.

Vége ért az aradi törzspolgárok igazolása

Nyilatkozik a polgármester. — A kategóriába osztott kérvények beadása július 1-ig tart.

(Saját tudósítónktól.) Ma volt az utolsó napja az aradi törzspolgárok igazolásának. Angel István dr. polgármester ma Pernyá várában igazolt az Oituz (Illés)-uccai elemi iskolában. Összesen körülbelül hatszáz kérvényt intéztek el a mai nap folyamán. Angel dr. polgármester lezárta az igazolásokat.

— A mai nappal vége a törzspolgárok igazolásának — mondta munkatársunknak — Minden aradi törzspolgárnak módjában áll a két igazolás alatt megszerezni az állampolgárságot. Én a magam részéről mindent megtettem, hogy a lakosságot megkíméljem a felesleges időpocsékolástól. A többi a lakosságon múlott. Sokan azzal vádolnak, hogy nagyon szigorú voltam a kérvények elbírálásánál. Ez igaz, de én viszont csak arra vállalkoztam, hogy személyesen igazolok minden aradi törzspol-

portosult köztársasági demokraták iránt. Ez a körülmény lesz az oka, hogy bár a pártok jelentékeny része megnyugszik az új elnök megválasztásában, a szocialisták és a kommunisták a legélesebb harcot fogják folytatni az új elnök ellen. Doumergue személye ennek következtében még sok politikai harc okozója és központja lesz.

Herriot azonban már kijelentette politikai barátai előtt, hogy a mennyiben Doumergue őt szolitoná fel az új kormány megalakítására, a megbízatást el fogja vállalni. Új kormányát a legrövidebb idő alatt megalakítja és már a Kamara keddi ülésén bemutatkozhatna a kabinet.

polgárt, aki 1910 előtt telepedett le és azóta hozzájárult a város közterhehez. Többre nem vállalkoztam. Ha voltak, akik többet várják, nem tehetek róla.

Meg kell állapítanunk, hogy a polgármester konciliansan jár el az igazolásoknál. Mindenkor tekintetbe vette a lakosság érdekeit és akit nem igazolhatott, annak megfelelő tanáccsal segített az állampolgárság megszerzésében. A kategóriák szerinti állampolgársági kérvények beadása július 1-ig tart és ennek végétől az állampolgárságot nyertek névsorát kifüggesztik közszemlére.

Elfogott temesvári betörő

Aki megszökött a fogházból.

(Saját tudósítónktól.) Megemlékezett annak idején a „Közöny” arról a vakmerő betöréses lopásról, amelyet Christeascu Mihály bucarestii ismert betörő Temes-

váron elkövetett. Déli 1 órakor áll Kulcsal felnyitotta Hollergeschwandtner Gusztáv Szentgyörgyvári dohánytőzsdés üzletét és onnan nagyobb mennyiségű cigarettát és 14.000 lei készpénzt lopott el. Másnap Stachler Adám főzsefvárosi kereskedőhöz akart betörni, de ott raitavesztett és átadták a rendőrségnek. Néhány hónappal ezelőtt a temesvári törvényszék elítélte egy évi börtönbüntetésre és büntetését a temesvári fogházban kellett volna leülnie. Miután azonban venerikus beteg volt, kiküldték több fogolytársával, többek között a hírhedt Jean Luc zsehmetszővel a gyár városban levő poliklinikai ambulatóriumba kezelésre s egy szép napon Lucával együtt megszökött. Ma érkezett távirati értesítés Jaltzból, hogy az ottani rendőrség elfogta Christescut és átszállítják Temesvárra a temesvári ügyészség fogházába.

Megszűnő magyar iskolák.

A magyar szanálás program. — 24 gimnázium és 15 főiskola marad.

(Budapest, június 14.) A magyar közoktatásügyi tanács tervezetét dolgozott ki, amelyben számos magyarországi középiskola megszüntetését javasolja. A tervezet szerint tizenhat középiskola teljesen megszűnne és 59 főgimnáziumot reál-gimnáziummá szerveznének át. A tervezet keretében a fővárosban és tizenhat vidéken lenne. Tizenöt főreáliskolát tartatnának meg és ezek közül öt lenne a fővárosban és tíz vidéki városokban. Reál-gimnázium ellenben 59 lenne: 13 Budapesten és 46 vidéki városokban.

Egy híres iskola sorsa.

A bécsújhelyi katonai akadémia. — Ahová valamikor fejedelmek jártak.

(Bécsi levél.) A volt osztrák-magyar monarchiának leghíresebb tisztképző iskolája a bécsújhelyi akadémia volt, amelybe a két államnak legelőkelőbb arisztokratái elküldték fiaikat. Ennek az iskolának nagyszerű hírneve volt. Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy sok külföldi előkelőség gyermeke látogatta az iskolát.

Az exotikus fejedelmcsémek közül híres volt Don Pedro. Bourbon-Orléans és Braganza hercege. Braziliában született. 1893-ban lett a bécsújhelyi akadémia növendéke. 1896-ban Galliába került, mint ulánus hadnagy. Amikor az akadémia növendéke lett, nem beszélt más nyelven, csak francián. Később németül is jól megtanult. Bal karja születésétől fogva valamivel rövidebb és nyomorék volt. Ezért a kivonuláskor manlicherhez hasonló gyalogsági fegyvert csinálták a számára, amelynek alkotórészeit azonban alumíniumból készítették. Ennek ellenére Don Pedróból nagyszerű cellozó, kitűnő lovas és elismert uszó lett. Egyes

sege általánosan feltűnt. Bajtársai szerették. Don Pedro azonban nem aludt a közös hálószobában, hanem nevelőjével külön lakosztálya volt az akadémia épületében. 1895-ben egy küldöttség jelent meg előtte, amely átadta a brazíliai monarchista pártnak hőbölő üdvözlését. Egyik társával világhírű utra indult. Afrikában oroszlanokra, Indiában tigrisekre és elefántokra vadásztak. A bécsi vadászkiállítás szennációs vadásztrófeumok hirdették szerencsését. A világháború kitörésekor 1917-ben megjelent Ferenc József császárnál és mint semleges állam fia a katonaságtól való elbocsátását kérte. A császár azonnal teljesítette óhaját.

Nem kevésbé érdekes lakója volt az akadémianak Don Jagme Bourbon herceg, Don Carlón fia. Az akadémia elvégzése után az osztrák-magyar közös hadseregben akart szolgálni, de nem engedték meg neki, mert Ferenc József nem akart a spanyol királyi családdal konfliktusba kerülni. Don Jagme ugyanis spanyol trónkövetelő volt. Erre a herceg az orosz hadseregbe lépett. A bur háborúban mint önkéntes — az angolok oldalán harcolt. De hamar megunt a harci dicsősé-

get és visszatért Oroszországba. Nyugtalan vére azonban tovább hajította kalandokba. Résztvett a boxerlázadás elleni harcban orosz őrnagyi rangban. Itt igen érdekes epizód történt vele. Peking uccáin masírozott az osztrák-magyar matrózok csapata Mayer Ervin tengerészhadapród vezetése alatt. Utánuk az orosz lovastisztek lovagoltak, élükön a herceggel. A herceg nagyot kiált az osztrák-magyar csapatokra: „Helyet!” és arra akarta kényszeríteni őket, hogy térjenek ki, illetőleg álljanak félre az uttesten, hogy ők nyugodtan továbblovagolhassanak. A tengerészhadapród azonban nem akarta észrevenni, hogy rákiáltottak és szép lassan folytatta a masírozást.

— Tudja-e, hogy ki vagyok én? Én Jagme Bourbon herceg vagyok, feleségem pedig osztrák hercegnő. — Ordított rá az őrnagy.

A tengerészhadapród feléje fordította fejét és éppen olyan hangon kiáltotta vissza:

— Tudja-e, hogy ki vagyok én? Én Mayer Ervin tengerészhadapród vagyok és nagynénémnek Linzben gyufagyára van! — És a csapata zavartalanul és kedélyesen továbbmasírozott! Ez a

Mayer Ervin tengerészhadapród ma bankhivatalnok Bécsben.

A külföldiek közül meg kell említenünk még Alencón herceget. Roppant elegáns férfi volt. Nagy szeretetnek örvendett. Egészen francia típus benyomását keltette. Aranycsüptetőt hordott. 1895-ben hadnagy lett, majd elvett egy belga hercegnőt és ezzel végett szakította katonai karrierjének. Az akadémia növendéke közé lépett 1894-ben Mehedin Diebal Bey herceg. Kicsiny termetű, kövér emberke, akinek társai „Bimbassi” gunynevet adták. Sárga arcszine messze elárulta, hogy a keleti fajhoz tartozik. Igen közepes tehetségű tanuló volt, akin a tudományok nem sok vizet zavartak. De igen kedves bajtárs volt. Előzékeny és társainak igen imponált, mert roppant sok költőpénzt kapott otthonról. Egyszer vakációra ment, ahonnan nem jött vissza. Helyette jött az értesítés, hogy az akkori egyiptomi alkirály, II. Hilmi pasa, kinevezte őt lovassági tábornokká.

Még volt néhány exotikus növendéke ennek a világhírű katonai akadémianak, de ezek legnagyobb része nagyon közönséges halandó volt. — Nem érdemes róluk beszélni!

A megváltozott Aradmegye.

Hová lettek a tízezer holdas nagy uradalmak. — Nincs termelés, nincs pénz beruházásokra. — A földosztás sem hozta meg a várt reményeket.

Ódakint a földeken szomorúak a kalászok. Ha a városi ember vonatra ül és végigtekint a zöld mezőkön, ha nem is ért a mezőgazdasághoz, mégis némi keserűséggel nézi a satnya, csenevész termést. Junius közepén alig-alig rófnyai az árpa, fejletlen a buza, a kukorica sok helyütt még nem is látszik ki a földből, ahol kilátszik, sem magasabb egy arasznál. Az amugy is beteg szántókat még egyéb szenvedések is gyötrik. A kalásztenger végig hullámos és csapzott, az utolsó nagy zivatarok hatalmas foltokban verték le a vetést, reméllhető azonban, hogy a fiatal kalászok hamarosan lábrakapnak a megjavult időjárás alatt. Nagy kiterjedésű területeket tettek kiellenné a tavaszi tartós esőzések. A szürke, iszapos, most már repedezett részeken alig néhány elsatnyult kalász jelzi, hogy munkás kezek jártak erre és bevetették ezt a területet is, de a víz idejekorán learatta a termést.

Mi maradt meg a tízezer holdakból?

A földosztás nyomai is meg látszanak a földeken. A hatalmas Károlyi, Justfi, Hunyady, Zelenski, Bohus, Sulkovszky, Solyósy, Szapáry, Weinkheim uradalmak tervszerűen és gondosan bevetett területei most már szaggatottak. Nincsenek hatalmas buzatengerek. A buzatagok sűrűn váltakoznak árpával, zabbal, kukoricával, dolánnyal és kerti terményekkel. Egész Aradmegyében csak két-három 500 holdas birtok maradt meg a sok régi tízezer holdas uradalmakból. A Weinkheim és Szapáry birtokokat mint távollevőket, több más nagyobb birtokkal együtt teljes egészében kisajátították. Az ötvenes mintagazdaság csak 400 holdon gazdálkodik és sok nagybirtokosnak alig 50-80 holdat hagytak meg. A nagybirtokok hatalmas gazdasági berendezései most nagyrészt használatlanul roszdásodnak. Láttuk egy volt hatalmas uradalom jelenleg szűkre szabott gazdaságának egyik udvarát. A hosszú sor istállóépületben néhány bivaly, kevés szarvasmarha emésztette a takarmányt. Azelőtt tele voltak az istállók. Az udvaron százezrekre heverték a vörös, rozsdamarta ekék, boronák, több gözeke, aratógép állt a szérű alatt, nagy értékű hever használaton kívül.

Ötödik éve tartanak a földosztással járó munkálatok, de még mindig nincsenek befejezve. És ez a terméseredményre nagy kihatással van. A nép alapjában véve jól járt a földosztással. Egyes helyeken, így Ineu (Borosjenő) környékén a hatalmas Solyósy uradalomból 4-5 hold is jutott a falusi lakosságnak, viszont más helyeken, ahol kevesebb volt a föld, bizony alig két hold. De a földekért még mindig hasznobért kell fizetni, 100-150 lejt holdankint, a volt tulajdonosokat még nem elégitették ki és ami a legnagyobb baj, a földek kiosztása sem végleges még. Nem biztos,

hogy a kiosztott föld ugyanazé a gazdác marad-e a jövő esztendőben is. Sok földosztás van még felebezés alatt és a végleges döntésig nem tudni, hogy mi marad meg a tulajdonosnak.

Bizonytalan még az új föld tulajdonosok sorsa.

Ez a bizonytalanság aztán teljes mértékben visszatükröződik kint a földeken. A sűrű erős kalásztengerekhez szokott szem bizony már csak ritkás, elgyengült vetést lát: a földműves évek óta nem trágyáz, csak kihasználja a föld termő erejét, de nem javítja. Takarékoskodik a trágyával, mer nem tudja, hogy jövő évre birtokában marad-e a földje. A gyér termés mellett a földműves sem igyekszik azon, hogy saját szükségleténél többet termeljen. A bizonytalanul alakuló terményárak mellett nem fektet sem költséget, sem több munkát a termelésbe, mint amennyivel a részére elegendő hozadékot elérheti. De talán, ha akarna, akkor sem tudna egyelőre többet termelni. Az új földművesnek nincsen pénze sem a szükséges beruházásokra, sem pedig a termelés kifejlesztésére. Silány vetőmagvat vásárol, mert az olcsóbb, bár a jobb anyag búsán megfizet a különbözetre.

Beszégettünk egy gazdasági szakértővel, magasrangú állami hivatalnokkal a mezőgazdaság letöréséről. Az állami tisztviselő igazat adott megfigyeléseinknek — sajnos — mondta, ezt nem lehetett elkerülni, de megnyugtató, hogy ez az állapot csak rövid ideig, átmenetileg tart, egy-két év múlva, ha majd állami támogatással megerősödik az új földműves, amikor már nyugodtan dolgozhat a saját, háborítatlan birtokán, a lehető legalaposabb művelés alá veszi majd földjét és bizonyos, hogy nemsokára a békebelinél is nagyobb termés hozamot ér el az új, törpebirtok rendszer. Az átmeneti állapot azonban, addig ki kell szenvedni.

Egy áldetektív garázdálkodásai.

Előlegeket vesz fel a „sziguranca Komisszár.”

(Saját tudósítónktól.) Hoód László kereskedősegéd még a múlt évben minden igazoló irás nélkül Magyarországból átszökött a határon Romániába. Temesvárra jött, ahol megismerkedett egy Balogh Kálmán nevű emberrel. Ez kivitte őt Mosniczára a szüleire is, ahol sziguranca komisszárnak adta ki magát. Időközben Balogh Józsefnél egy betöréses lopást követett el ismeretlen tettes és Baloghné a fiát vette gyanuba, mert ez azóta nyomtalanul eltűnt. Az anya nem akarta, hogy ez az igen kényes ügy másnak a kezébe kerüljön, idegen személy ne tudjon az ő szegényéről, ezért táviratilag magához hívatta Hoodot, aki másnap meg is érkezett. Ott a helyszínen azonnal megkezdte a nyomozást és költség fejében

Baloghnétől 1200 lejt kért és kapott is. Az asszony ezt elmondta többi hozzátartozóinak, akiknek ez feltűnt és az esetről jelentést tettek a mosnicai csendőrségnek. Hoodot igazolásra szólította fel, de az semmivel sem tudta igazolni, hogy ő sziguranca detektív.

hanem beismerte, hogy kereskedő segéd, mire a csendőrség letartóztatta és ma az ügyészséghez be szállította. Hood beismerte, hogy Resicán is ilyen minőségben dolgozott és ott is nyomozási költségek címén különböző összegeket vett fel.

A pesti nagy vihar pusztításai.

(Arviz az uccákon. — Megakadt a villamos közlekedés. — Számos baleset.)

(Budapest, június 14.) A tegnap esti hirtelen keletkezett vihar a fővárosban rengeteg kárt okozott. A vihar egész tömeg cégtáblát szaggatott le, amelyek darabokra törtek az uttest közepén. A viharral járó óriási szél hatalmas fákat lövestől tépett ki. A zuhatagként ömlő víz pedig pillanatok alatt elöntötte az uccákat. Az Ostrom-uccában az uttest is beszakadt és számos pince víz alá került, az egyik ház tüzfalja pedig bedőlt. A Kékgolyó és az Alkotás-uccákban pedig a budai hegyekről lerohanó víz egy méteres iszapömeget rakott le és emiatt a villamos vasút forgalma is megakadt. A Kacsá-ucca fél méteres víztömeg alá került és a víz az ucca

valamennyi pincéjét elöntötte. A vihar következtében számos baleset történt. Több esetben megváltult lovak okoztak szerencsétlenséget. Villámcsapások két tüzesét is idéztek elő.

Vidéken is óriási károkat okozott a vihar. Így Bia községben két halottja van a viharoknak, tízenkétlen megsebesültek, akiket Budapestre szállítottak. A Biával határos Torbágyon szintén két halottja van a rendkívüli időjárásnak. A vihar azonban mégis Budapeston volt a legerősebb. A főváros a vihar okozta károk következtében el van vágva a nyugattal való telefonértelekezéstől. A vetésekben is, főképen a Dunán túli nagy károkat okozott a vihar.

Intő harc Radicsék ellen.

Pasics felozlatta a horvát parasztpártot. — Radics István horvát népvezér — kommunista. — A jugoszláv belpolitika szenzációs fordulata.

Belgrádból táviratozzák: A tegnapi minisztertanács a horvát köz társasági parasztpárt felozlatásának kérdésével foglalkozott. Ennek az intézkedésnek az az alapja, hogy a párt vezére, Radics István Moszkvába utazott, ahol szovjet politikusokkal tanácskozásokat folytatott. Ezen kívül kijelentése, hogy ő mindig jó és nyílt barátja volt a szovjetnek, szintén hozzájárultak ahhoz, hogy a kormánykörök az erővel intézkedést elhatározták. Tekintettel arra, hogy a kommunisták Horvátországban a Radics pártiakkal szorosán együtt haladtak, a kormány úgy döntött, hogy a Radics párt ellen az állam védelmére a törvényt alkalmazzák. Előbb a horvát községi képviselőket, ahol a Radics pártiak és a kommunisták birnak többséggel, majd az összes pártkereteket osztályják fel a törvényre való hivatkozással.

A szerb kormány ezzel az intézkedéssel akarja a horvát parasztpártot lehetetlenné tenni a jugoszláv belpolitikában. A horvát parasztpárt tagjai tudvalevőleg csak nemrégiben vonultak be a jugoszláv parlamentbe, a többségi párt azonban nem akarta igazolni a képviselők mandátumát. Heves parlamenti harcok után sikerült a párt nagyobb részének bevonulni, és ezzel az ellenzék számbeli túlsúlyba került a kormányt támogató pártokkal szemben. A szerb kormány mostani erővel intézkedése talán visszaverzi korábbi ha-

talmát, de nem valószínű, hogy ez simán fog megöröszni, sőt igaz valószínű, hogy hevesebb harcok ideje következik most a szerb belpolitikában.

Moszkvából táviratozzák: Radics István beszélgetést folytatott az Orosz Távirati Ügynökség egyik képviselőjével, akinek kijelentette, hogy a nemzetiségi probléma a szovjetunióval teljes megoldást nyert. Teljes egészében osztja a szovjetkormányt az orosz parasztsággal szemben folytatott politikáját. Radics közölte még, hogy az általa vezetett horvát parasztpárt elhatározta a moszkvai internacionáléba való belépését.

A magyar szanálás útja

A budapesti angol kereskedelmi attasé nyilatkozata.

(London, június 14.) A kereskedelmi miniszterium ma tette közzé Humphreys budapesti angol kereskedelmi attaséjának a jelentését a magyar gazdasági helyzet elmúlt esztendejéről. A jelentés nagy elismeréssel szól arról a nyugalomról és önuralomról, amellyel a magyar nép a kölcsön lebonyolítását kísérte. A jelentés kedvezően vélekedik az ország fejlődési képességéről és megemlékezik az ipar hatalmas előretöréséről és a pénzügyi konszolidáció fogja Magyarország régi jólétét nagyrésztben visszahozni.

Az aradi mondaines nyári éjszakák

Mi is tudunk ám még élni. — Mulatnak az aradi aranyifjak, de aranyak nélkül. — Egyébként itt van az új tánc: a Zamba. — Tanulságos riport, amelynek a végén nem kell leszürni a tanulságot,

(Saját tudósítónktól.) Hűvösen indult a tavasz és a hideg napok szilárdan tartottak, mint a pénzfiány. „Mit szól, milyen enyhe telünk van?” — így üdvözölték egymást annak idején az emberek. Aztán megjöttek a fagyos szentek és hogy koronát rakjanak az időjárás rendszerelenségére, kánikulai meleget hoztak. Egyszerre megváltozott a közhangulat. A meleget kezdték szidni. A strandfürdők, amelyekben nyáron enyhülést szoktunk keresni, a kánikula beálltával még csak részben nyílnak meg. A fürdővállalkozók utóvégre igazán nem számíthattak az első hideg tavaszi napok után ilyen nagy forróságra. Így tehát az, akinek nincsen otthon fürdőszobája, kénytelen volt a gőzfürdőbe menni és huszontért ott venni egy hideg tus.

Oh, az az aranyos aranyifjuság.

Este, bár egész nap nyomasztó a hőség és mindenki bágyadságról és rossz kedvről panaszkodik, mégis van élet a tipikus nyári helyiségekben. Az aradi kioszkban, — elől és hátul, az étterem részében és a bárban, — a Központi kertjében, a Dácia terraszán, a Vadászúrtón, a Kánya- és Városi terraszán élénk élet folyik Pesténként, de főleg éjszakánként. És ami szinte hihetetlen ebben a borzasztó melegben, egyik-másik lokálban táncolnak is. Közben a parkbeli kioszk bárénekese Csikágóról énekel pattogó ritmusu melódiákat, táncra perdülnek a párok. Kik ezek a fáradhatatlan táncosok, akik még ezeket a meleg júniusi éjszakákat is áttáncolják? Nos hát kik lennének mások, mint az aradi aranyifjuság. A burburry-ruhás ifjú fások és dandy-hajlamu szálitók, meg néhány most induló kereskedő, — főképen textílesek, — akik szeretnek már ott forgolódni, ahol a jólét látszata van. Ragyogó toalettekben táncolnak a hölgyek és verik eleganciájukkal talán még a nagy Párisot meg Bécsét, Bucurestit és Budapestet. Dicséretére az aradi női divatszalonoknak. — Hogy milyen nők táncolnak? fölfelé a be nem valhatt 45-ig ugyszólván mind-egyik.

Nagyon mondainak lettünk.

A tavasz legdivatosabb táncja a javán kívül a fox blues. Csaknogy egészen új formában lejtik, nem olyan sima lépésekben, mint a telen. Valami visszatérés van ebben a táncban a régi shimmyhez, amikor még rázta a testet a tánc, mint a hideglelés. Most megint minden izeg-mozog a tánc közben. Rezeg a láb, reszket a váll, remegnek a karok. Mindössze csak a jobb lábfejből nem kell ballabát konstruálni és megfordítva. Ez az egész különbség a tavaszi blues és a tavalyi évi shimmy között. Éjjel egyig áll a tánc ezekben a helyiségekben. Ha áll, ha van hangulat hozzá. Lekérés nincs és tilos a leköszönés is. Egyébként a kolont nem kell ocartani, mert nincs. Tulajdonképpen egy kis körben táncol csak egy pár. Melegük van a táncolóknak s épen ezért limonádét, fagyaltot vagy málnaszörpöt fogyasztanak. A bor ritkaság az asztalokon, a pez-

gőnyítás pedig valóságos népünneplé.

Itt van az új tánc: a Zamba.

Van már egy új tánc is. Megérkezett Párisból vámmentesen. Egy parkettáncos hozta és nemrégiben bemutatta az egyik aradi lokálban. Zamba az a tánc, amely a táncszakértők szerint a jövő szezonban uralkodni fog. Sima, könnyed lépések-ből áll. Polka és shimmy keverék.

Egy óra tájban megürülnek a helyiségek tekintet nélkül a táncra, vagy a táncnéküliségre. Megesik néha, hogy egyes helyeken kitaranak és záróremeghosszabbítás következik. Ha elegendő vannak a kitarók. Ebben pedig a Dácia vezet. Akárhányszor még két óra után is Körsői Dudus muzsikájától hangos a kávéház környéke. A Kányánál ilyenkor már minden csöndes, a sör lefektette az embereket. A Városiban oltják a lámpákat, a tormásvirsis szatyorról áthelyezi székhelyét a főút másik oldalára. A záróra meghosszabbítását így indokolják a javithatatlan aranyifjak:

— Nem lehet lefeküdni ebben a nagy melegben — és rendelnek még

Kik kértek lakbérmegállapítást Aradon

A június 17., 18. és 20-i tárgyalások sorrendje.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszéken működő lakbérmegállapító bizottság Barbara Sever dr. táblabíró elnöklete alatt második naponként tart tárgyalásokat. A bizottság már megállapította a június 17., 18. és 20-i tárgyalások sorrendjét, amelyet alább közlünk:

Június 17-én a következők ügyét tárgyalják: Kárel József beadványa Löwenstein Károlyval szemben, Klina Józsefné Lukács-Józseffel szemben, Grünfeld Samu Molnár Lajosnéval szemben, Petrány János Mandl K.-val szemben, dr. Szalai Vilmos dr. Moga Korné lával szemben, Stern Lipót Münz Mártonnal szemben, Stern Lipót Neulender Jakabbal szemben, Popa Liviusz Nestor Romulusszal szemben és a szerb egyházközség Niedermayer Ferencsel szemben.

Irodalom, művészet

Az aradi színház iroda hírel

Szultana nagy operett aradi be mutatója. Györi Illés és Vadas László egzotikus tárgyú operettjét a Szultánát hétfőn ismeri meg a közönség s az erdélyi szerzők operettujdonsága minden bizonnyal már a premier estjén meghódítja a publikumot. Az aradi színtársulat lelkes ambícióval készül a hétfői premierre, különösen hatásos feladathoz jutottak az újdonságban Horváth Mici, Balogh Böske, Tompa, Ekecs, Győző, akik már előre biztosítják az elmaradhatatlan nagy sikert. A hétfői premier estjét ünnepélyessé teszi, hogy,

egy — limonádét. A Központi is megszokott teini, de csak műsor-közönséggel.

Szegény ember vizzel főz.

A szegény emberek is már javában üzik nyári szórakozásaikat. Ing ujjra vetkőzöttek néznek ki a szűk mellékúccák ablakain. Akiknek udvari lakásuk van, sámlikon ülnek a kapuk mellett. A park sétányai velük telnek meg. Egész családok ülnek éjfélig egy padon. A szegény szerelmeseket csaknem egészen kiszorítják a parkból, sőt még a Marosparttól is. Van még egy hely, ahova a főút környékének lakossága összegyűl. Odagyűlnek a Városi, meg a Kánya elé, ahol ingyen élvezhető a cigány.

Most lesz ingyen új szórakozás. A nyári mozi a Marosparton. Magas palánkkal van körülvéve, de nem lehet majd elkerülni, hogy a partról el ne lessék néhányan a vasznon történő eseményeket. Igaz, hogy oldalról majd óriássá nőtt alakokat fognak látni, de ingyen! Éjjel 11 tájban megindul a népvándorlás befelé a városba. Ingyen publikum és fizetőközönség mennek hazafelé. A fizetők egy jelentékeny része azonban még kitart és még reggel három órákor is akadnak hazakörmök.

Összegezve a dumákat: nyár van, meleg van, élünk, mulatunk, azt a mondaines mindenit ennek a pénzhányos kutya világnak!

Június 18-án tárgyalás alá kerül: Lengyel Manó beadványa, dr. Velicü Emillel szemben, Oppenheimer Rudolf Zoppe Bélával szemben, Terner Ernő Orosz Miklóssal szemben, Baumann Lajos Papp Vazul és társával szemben, Weil Lajosné König Miksával szemben, Oppenheimer Rudolf Lányi Izsóval szemben, Theis Miklós Benda Sz.-szel szemben, Balcs Antal a csendőrpáncsnoksággal szemben.

Június 20-án: Özv. Madarász E.-né beadványa Steckl Adóffal szemben, Oppenheimer Rudolf Reismann Jenővel szemben, Kaba Ferenc Medveczky Jánossal szemben, Medveczky Lajos Pálfi Imrével szemben, Várdi Irma Oprean Titusszal szemben és Dávid Demeter Gajda Gáborral szemben.

azon a szerzők is jelen lesznek s a zenekart Vadas László az operett komponistája dirigálja.

Vasárnapi előadások a nyári színikörben. Vasárnap két előadást tart a színtársulat. Délután négy óras kezdettel először játszik mérsékelt helyárák mellett a Három gráciát a már ismeri kitűnő szereposztásban. Este negyedszer megy Lengyel Menyhért nagysikerű vigjátéka az Antonia, amely olyan általános elismerést hozott Horváth Micinek, Balogh Böske-nek, Harmath Jolánnak, Gömöri Emmának, Darvasnak, Sereghynek, Jávornak, Győzőnek, Kallósnak. Melyik operettet válassza jutalomjátékká Huszár Károly? Jel-

temzésül arra az óriási érdeklődés re, ami az egész városban megnyilvánul Huszár Károly tervezett jutalomjátékával szemben. Ieköz-lünk egy levelet, amelyet ma hozott a posta a művészek. A levél így hangzik: Igen tisztelt Művész Ur! Arra akarom megkérni, jobban mondva akarjuk megkérni, mert több barátommal főztük ki ezt a merényletet Ön ellen, hogy jutalomjátékká a Leányvásárt válassza. Ennek az operettnek évek előtti nagy-nagy sikere annyira összeforrott a Huszár Károly névvel, hogy ez felel meg legjobban a készülő ünnepi estnek. Azt hiszem kívülünk is sokan fognak örülni, ha egy estére visszaidézi azokat a kellemes idöket, amikor a Leányvásár újdonság volt Aradon. Mi már partnert is kiválasztottunk, mert Lucyt csak a drága Horváth Mici játszhatja. Isten Önnel. Aláírás. A művészek ezeketán nem maradt más választása, mint a Leányvásárban fellépni.

Az aradi nyári színikör műsora. Vasárnap d. u.: Három grácia. Este: Antonia. Nagysikerű vigjáték-újdonság. Hétfő: Szultana. Györi Illés és Vadas László operettjének premierje. Kedd: Szultana. Szerda: Szultana. Csütörtök: Szultana. Péntek: Nincs-e valami elvámolni valója? Pikáns francia vigjáték csak felnőtteknek. Szombat: Leányvásár. Huszár Károly jutalomjátéka. Vasárnap este: Kék postakocsi. Operett-újdonság.

9 órákor kezdődnek az aradi színházi előadások. Hétfő estétől kezdve az aradi nyári színházban az előadások a közönség óhajára este 9 órákor kezdődnek.

Nagy Géza fényképész műtermében naponta, vasár- és ünnepnap is, eredeti gyermek-, valamint portré felvételeket készít. Továbbá nagy fali képeket kis kép után, aquarel, valamint pasztel képeket, csakis művészi feldolgozásban. Műterem Arad, Bul. Reg. Maria No. 8., földszint (Andrássy-tér 22.)

A Rubletzky-Meczner aradi műtermi kiállítás ma, vasárnap nyílik meg Rubletzky Géza szobrász műtermében. A nivós kiállítás iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

Az erdélyi örmények történeti multjáról és ma is érdekes életéről gazdagon illusztrált cikk jelenik meg a Vasárnapi Ujság e heti számában. E mellett felvonulnak az egész világ aktuális érdekességei. A szövegrészben folytatódik Don Juan története, mellette Lovassy Andor humoros írása és Arányi Jenő novellája emelkednek ki.

A Üdözoghy-Bálint kiállítás nagy sikere. Ennek a két rendkívül tehetséges, jónévtű aradi festőnek a kiállítása legteljesebb siker jegyében zárul. A közönség melegséggel és szeretettel karolja fel a művészeket, aminek legfényesebb bizonyítéka, hogy mindketten tekintélyes számu képet adtak el Arad műértő közönségének. A kiállítás még mindig az általános érdeklődés központjában áll és sokan látogatják a Kulturbalota kiállítási termét.

Elfogták, megszökött, újra elfogták, újra megszökött.

Gavrieti Györgynek a tizenhatszoros aradi betörővezérnek nem izlik a fogság. — Furiangos módon becsapta a kísérő csendőrt.

(Saját tudósítónkól.) A mesé-
vel határos hidegvérrel és vakmerőséggel siklik ki állandóan Gavrieti György, a körözött betörő, aki tizenhat rendbeli betörést ismeri be legutóbbi kihallgatása alkalmával, a rendőrség kezéből. — Még élénk emlékezeiben vannak a tömeges betörések, vagonfosztogatások, utonállások, amelyet a vakmerő betörővezér bandájával együtt elkövetett. A banda tagjait elfogták, Gavrieti Györgynek azonban furiangos módon mindig sikerült megmenekülnie. Az elfogott cinkosait hat havt vizsgálati fogság után ideiglenes szabadlábra helyezték, addig míg vezérüket le nem tartóztatják. De Gavrieti nyomtalanul eltűnt. A bucurestii nagy robbanás után szigorú razzákat tartott a főváros rendőrsége és Gavrieti attól félt, hogy nyomára jönnék és titokban visszaszökött Aradra. — Elrejtőzött anyjának a Mosócy-telepen lévő lakásán és kedvező alkalmat várt a további szökésre. Egy haragosa megtudta ltfhonlétét, titkos jelentést tett a rendőrségen, ahonnan több rendőr és detektív indult elfogatására. **Körülvették a házat és sikerült letartóztatni a régóta keresett betörővezért.** — Elvitték a negyedik kerületi kapitányságra. Elfogatása éjjelen a szigorú őrizet dacára **titokzatos módon újra megszökött.** Amikor a rendőrség észrevette a szökést, táviratozott az egész ország rendőrségeinek és megadta a megszökött betörő személyleírását.

Az aradi rendőrség távirata alapján a bucurestii csendőrség és rendőrség nyomozni kezdett. Elsősorban letartóztatták a betörővezér Bucurestibeli dolgozó bátyját, majd ennek nyomán Gavrieti Györgyöt, az országiszerte körözött betörőt. Kíséretül egy csendőrt adtak melléje és Aradra küldték bátyjával együtt. A vonaton a betörővezér újra szökésről beszélt bátyjának, amif ez utóbbi be is vallott. A betörő bátyját az úfásítás szerint a rendőrségnek, Gavrieti pedig téves rendelkezés szerint a csendőrségnek kellett átadni. Amikor Aradra érkeztek a csendőrt Gavrieti bátyját átadta a rendőrségnek, a betörőt tovább vitte. Azonban nem tudta merre van az aradi csendőrség és megkérdezte a betörőt, hogy merre van. Ekkor eszébe jutott Gavrieti-nek egy szökési mód. A vasúti sínokon keresztül a Mosócy telepre vezette a csendőrt, azzal, hogy ott van a csendőrség. Amikor anyja háza közelében ért, megkérte a csendőrt, hogy kísérje haza, ahol átöltözködik és akkor

ör beleegyezett és így Gavrieti-vel annak lakására mentek. Ott tényleg levetkőzött és oly természetesen viselkedett, hogy a csendőriben elaltatott minden gyantit. Mivel megszomjazott a meleg nyári napon, megkérte a betörő anyját, hogy hozzon neki egy pohár vizet. Ekkor Gavrieti felhasznált a kedvező alkalmat és kivetítette a poharat anyja kezéből. — **Majd én hozok** — mondotta és azzal ki ment. A csendőr várt néhány percig és amikor még mindig nem jött elő a betörő, keresni kezdte. Azonban hiába. **Gavrieti György újra eltűnt.** A csendőr hiába való keresés után vissza akart utazni Bucurestibe, hogy jelentést tegyen a vakmerő betörő szökéséről. A pályaudvaron találkozott Schiopu János rendőrkapitánnyal, akinek elmondta a történeteket. A rendőrkapitány azonnal szétküldte embereit a városba, ő maga Gavrieti anyjának lakására ment. Azonban elkéselt, mert közben a betörő visszament, elvette ruháit és eltűnt. Schiopu rendőrkapitány értesítette az állomások rendőrségeit és szigorú razzákat tart a környéken, mert minden valószínűség szerint a betörővezér még Aradon tartózkodik. Ez esetben pedig felülten kérezerítik a tizenhatszoros betörővezért.

Amerika fenyegetőzik

Flohademonstráció a Csendes-Océánon.

(Washington, június 14.) A tengerészeti minisztérium a jövő tavasszal az egész amerikai hajórajt a Csendes-Océánon szándékozik összpontosítani. Azt is tervezik, hogy az egész ilotta látogatást fog tenni Ausztrália partvidékén.

A szenátus ülése.

Elfogadták a közoktatásügyi törvény javaslatot.

Bucuresti, június 14. A szenátus ma délutáni ülésén **Ilescu** tábornok ügyét tárgyalták a **Marda rescu** hadügyminiszter által benyújtott akták alapján. **Ilescu** védekezésére kijelentette, hogy ő mindent jól előkészített, de az antant nem volt jól informálva a központi hatalmak felkészültségéről és ez idézte föl az első háborús időszak eseményeit. Az éjjeli ülésen szakaszonként tárgyalták a közoktatásügyi törvény javaslatát. **Balan** érsek és **Nicolescu** lugosi püspök is felszóltak a vita során és kérték a felekezeti iskolák védelmét. A negyvenedik szakasz a közoktatásügyi törvény javaslatát elfogadták. A harmadik szakasznál történt az egyetlen módosítás,

amelyben azt a változtatást eszközölték, hogy a megyék és községek által alapított azokat az iskolákat, amelyeknek a tanítóit az állam fizeti közjelegű iskoláknak

nyilvánítják. Schullerus szász szenátor a második és harmadik szakasznál kérte a közjelegű szó törlesztését. Kérését azonban elutasították. Az ülés éjféltkor ért véget.

A meggyilt olasz képviselő.

Felháborodás az olasz parlamentben.

Róma, június 14.) A képviselőház mai ülését csaknem kizárólag **Mateotti** szocialista képviselőnek, az egyesített szocialista párt titkáranak titokzatos elrablása foglalkoztatta. A képviselőház elnöke és több fascista képviselő is a legnagyobb felháborodással bélyegezték meg a szocialista képviselő elleni merényletet. **Mussolini** miniszterelnök is felszólt, aki beszédében a legélesebben elítélte a merényletet és tiltakozott, hogy azt politikai célokra használják ki. — **Szegénytelen és esztelen büncselekménynek nevezte a merényletet** és hangsúlyozta, hogy annak sem

mi köze sincsen a kormány politikájához. Ellenőrizhetetlen hírek érkeztek Rómából ma arról, hogy Mateottinak a hulláját Rómától harminc kilométerre megtalálták. A nyomozó közegek megtalálták azt az autoobilt is, amellyel a képviselőt vitték és megállapították, hogy egészen elhagyatott uton hirtolták el Mateottit. A Kamara ülésén igen éles kifakadások hangzottak el szocialista részről is, hogy éppen olyankor zavarják meg mindig a harmóniát feleletlen elemek, amikor már a legszűz együttműködésben dolgoznak.

Atzél Péter szőlője.

Gazdát cserélt az Alevra-kastély. — A magyarági hogy villanyvilágítása. — Régi emlékek.

(Saját tudósítónkól.) Nevezetes Aradhegyaljai szőlőbirtok cserélt gazdát a napokban. **Atzél Péter** Arad egykori főispánja a híres-nevezetes magyar iúar legszebb 18 katasztrális földnyi magyarági szőlője jutott ismét új tulajdonos kezébe. **Regényírók és poéták** többször emlékeztek meg **Atzél Péter** magyarági szőlőjéről, mert a gavallér ur időnként nagy vendégszolgát rendezett szőlőjében és akkor nemcsak a magyarági hegy legfinomabb termésével kínálta meg vendégeit, hanem a francia pezsgőkben sem volt fukar. A bökész, de gazdálkodni nem tudó **Atzél Péter** kénytelen volt megválni sok-sok ezer holdas birtokától, kastélyaitól, erdeitől. Mérföldes vagyonának utolsó romsaként a magyarági szőlő maradt meg, amelynek villája előtt azonban egy boros napon szüntelen megütötték a dobok.

Atzél Péter koldussá lett. Kénytelen volt eladni logkővéseiből emléktárgyait, sőt még a ruháit is. Élete végén egy hónapos udvari szobában fengett a nagy ur, elhagyatva mindenkitől, cserbenhagyva barátaitól, szegényen és nyomorultan.

A híres magyarági szőlő **Martics** aradi borkereskedő tulajdonában ment át, akitől azután pár évvel ezelőtt **Aleora** bucurestii szenátor vette meg. **Aleora** nagy befektetésekkel valóságos földérpálatává építette át **Atzél Péter** egykori kastélyát. Villanyvilágítást vezetett be saját villanyteleppel és szemképráztaó látvány volt éjre idején az országuton haladók szemében, amint a puszta szőlőterületek és viharvert kolnák közül kiragyzott a magyarági hegy csúcsán lévő fényvívban uszó **Aleora-kastély**. **Aleora**ék az utóbbi időben mindritkábban voltak láthatók magyarági kastélyukban és a múlt héten híre terjedt, hogy a szőlő a rajta levő épületekkel eladó. A gyönyörű objektumra hamarosan akadt vevő. A

tegnapi napon megvásárolta a 18 katasztrális földnyi szőlőterületet a rajta levő pompás kastélyval pincékkel. A kastély nagyuri berendezésével minden felszereléssel együtt — aránylag olcsó áron — kétmillió lejtért úr. **Ispravnic Sever** tekintélyes aradi ügyvéd.

Miért késnek a vonatok?

Panaszos levél a szerkesztőséghez.

A **Közöny** szerkesztősége ma a következő panaszos levelet kapta: **Igen tisztelt Szerkesztő Ur!** Az aradi pályaudvar forgalmi alkalmazottai ellen igen sok a panasz, aminek nekem is alkalmam volt meggyőződni. Nemrégiben **Oprea** János, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöke is megállapította, hogy még öt percet sem várt a Temesvár felé induló vonat a váradi gyorsra. — Ugyanez az eset fordult elő előző viszonylatban ma. A reggel háromnegyed hatkor Temesvárról Aradra tíz perc késéssel megérkezett személyvonatot nem várta meg a Váradi felé induló gyors. A késésnek a vasút volt az oka, mert indokolatlanul várakoztatták egy ellenvonatra Ujaradon a temesvári vonatot. A váradi gyorsnak pedig semerre nem volt olyan éles csatlakozása, hogy ne várható voltna tíz percet. Így a Jugoszláviából hajnalban Temesvárra érkezett utasok, akik Aradon keresztül Váradra, Nagyváradra vagy Cseliszlóvárába akartak utazni, most egy fél nappal esetleg többet is tovább kell várakoztatni, amíg továbbutazhatnak. Ezeknek az állapotoknak csak a szolgálatot teljesítő forgalmisták nemtörődomsége az oka és egy kis jóakarattal változtatni lehetne raiuk. **Egy utas.**

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma a görög keleti pünkösdi ünnepek miatt szerdán reggel jelenik meg.

— **Mária királyné átutazott Aradon.** Hosszas külföldi tartózkodása után ma érkezett vissza Románia területére Mária királyné. Az Orient expresszen tette meg az utat a királyné, aki ma délután két óra tájban haladta át a román határt.

— **A görög keleti pünkösdi.** A görög keleti pünkösdi ünnepekre vonatkozólag az aradi rendőrprefektúra a következő rendeletet adta ki: Az élelmiszerkereskedések, mészáros és hentes üzletek, borbélyok és fodrászok vasárnap délelőtt tíz óráig tarthatnak nyitva. Hétfőn, pünkösdi másodnapján nincs munkaszünet és az üzletek is nyitva tarthatnak.

— **Magyar követség Konstantinápolyban.** Konstantinápolyból táviratozzák: A magyar követség ma megkezdte működését.

— **Főszolgabírói értekezlet Timisoarán.** Junius 18-án dr. Coste timisoarai prefektus elnöke alatt a prefektúrán főszolgabírói értekezlet lesz, amelyen az iskolaépítési akció is napirendre kerül.

— **A párisi biborérek Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Dubois párisi bibornokérek négy francia püspök kíséretében ma Bécsbe érkezett. A bibornok meglátogatta Seypel kancellárt, aki tudvalevőleg prelátus is, mint katolikus pap. A kancellár alapota tartósan kielégítőnek mondható és remélik, hogy a közeljövőben felépül.

— **Az állampolgárság igazolása Timisoarán.** Timisoarán az állampolgárság igazolási eljárása junius 20-án ér véget. Junius 20-ika után a városi tanács határozata értelmében állampolgársági kérelmeket a delegált bizottságok nem fogadják el.

— **Két órai késés a tegnapi vihar miatt.** Tegnapi éjjel kellemetlen meglepetésben volt része az Aradról Timisoarára utazó közönségnek. Ujrad állomáson a személyvonat mozdonyt lekaptak és előre küldték annak megállapítására, hogy a timisoarai tehervonat milyen állomások között van. A vihar következtében ugyanis a telefonhuzal megszakadt és a vasuti forgalmi irodák nem tudtak egymással érintkezni. Az aradi személyvonat két órai késéssel érkezett meg Timisoarára.

— **Iskolai kultúrnapély.** Az aradi Virginia Hótoran (Erzsébet) ucai elemi leányiskola tegnap délután választékos és gazdag programmal iskolai ünnepélyt rendezett. Bíró Viktorné tanítónő kiváló pedagógiai érzéssel miniatúrákat mutatott be a tornatanítás tárgyköréből. Az élénken lepergett előadás értékét a megjelent oktató személyek is elismeréssel fogadták és újszerűségében a helyes leány-tornatanítás elveinek előbbrejutását látták. Utána a tanulók kedves szavakkal, táncokkal és énekekkel mulattatták a megjelent nagyszámú közönséget. A gyermekek minden produkciója finom, nemes, értékes és élvezetes volt és a tanítótestület igazi összhangzatos, dicsérendő munkásságáról tett tanúságot.

— **Katonahulla a Marosban.** A Maros vári oldalán, az ugynevezett hatos kapu közelében egy katonaholttestet fogták ki a vízből. A katonának valószínűleg fürdés közben fulladt a vízbe. Kiletét még eddig nem állapították meg.

— **Súlyos beteg a német excészárszár felesége.** Berlinből táviratozzák: Vilmos excészárszár felesége, mint Doornból jelentik, izületi csuszban súlyosan megbetegedett. Tizennégy nap óta magas lázban fekszik mozdulatlanul ágyában, nagy szivgyengeséggel. Betegségét valószínűleg a hosszadalmas németországi autótúráiból kifolyólag szerezte. Állapota aggodalomra ad okot.

— **Elfogott betörő.** Krémer Ernő aradi kereskedő feljelentést tett az államrendőrségnek, hogy ismeretlen teljes nagyobb értékű szövetet lopott el az üzletéből. A rendőrségi nyomozás folyamán letartóztatták Szeiler Árpádot, aki a lopást be is vallotta. A tolvajt átkísérik az ügyészségre.

Ami új a nap alatt.

Előre el kell árulnunk, hogy ez a bizonyos új a női öltözködés terén történik és nem valahol Párisban vagy Bécsben, hanem itt nálunk. Analizáljuk tehát ezt a kis újat: a korzón fiatal hölgyek jelennek meg könnyű nyári öltözetben, finoman domborodó idomokkal, szemnek tetszetősnek. Ez igen kellemes tény és az emberek csak azt sajnálják, hogy nem három szornák van, mert akkor, mind a hárommal élveznék a szemnek tetszetősét. Megfigyelték a jószeműek, hogy a fiatal hölgyeken bizonyos domborodások sokkal merészebben domborodnak, mint eddig. Hogy így mondják, remélik szép előnyük még előnyösebbnek tűntek fel, mint eddig. Azonnal megindultak a nyomozások és a megejtett vizsgálatok kiderítették, hogy a hölgyek száműzték garderobjukból a fűzőt és a leibchent (melltartó). Nincsen szükségük ilyen holmikra, visszatértek a természetességhez, mert ez a bizonyos természetesség és szabadság jobban előnyükre válik. — Természetes, hogy ez a kis merész újítás nem maradt hatástalanul a férfiakra. Egész egyszerűen lázba, tűzbe és izgalomba jöttek szemüket le nem veszik egy-egy ilyen hölgy testének bizonyos részéről, sőt egyesek nagyítóüveget is hordanak magukkal. Ez kérem az az ugynevezett új a nap alatt. Eddig a női öltözködés a férfi testzés jegyében történt. De hova könyveljük el ezt a mostani vak merőséget. Ez már több mint tetszeni vágyás. Ez formálisan támadás a férfiúi temperamentum ellen.

— **Még mindig tart a sztrájk a timisoarai Gyapjuiparban.** A timisoarai Gyapjuiparban az általános sztrájk még mindig tart. Tegnapi az igazgatóság és a munkások delegátusai a munkafelügyelőség tanácskozást tartottak, azonban eredménytelenül. A jövő héten újból tanácskozássra jön össze az igazgatóság a munkások képviselőivel.

— **Leugrott a negyedik emeletről.** Budapestről táviratozzák: A Váci ut egyik négyemeletes házában negyedik emeletéről egy eddig ismeretlen 30 év körüli férfi leugrott és szörnyethalt.

A bécsi Neuman-cég szolgájának kirablása.

Nem találják a tettest. — Több hasonló merénylet történt az utóbbi időben.

Bécsből táviratozzák: A rendőrség tegnapelőtt dél óta szakadatlanul nyomoz, hogy az aradi Neuman Testvérek cég bécsi pénzbeszedőjének rablótámadóját kézrekerítse, azonban eddig még semmi nyomát nem találták a tettesnek. Még azt sem állapították meg határozottan, hogy milyen eszközt alkalmazott a rabló támadása alkalmával. Mindeddig még a támadóeszközt sem találták meg, bár a Praterstrasset alaposan átkutatták. Érdekes az a feltevés, hogy a rabló késsel támadt Lübeck Edére. A megtámadott kalapján három centiméter hosszú éles szakadást találtak. Néhány centiméterrel mellette van egy másik, hasonló éles vágás, amely keresztként halad. A kalapot a törvényszé-

ki orvostani intézetbe vitték, ahol Haberdar dr. egyetemi tanár kijelentette, hogy a merénylet minden valószínűség szerint éles késsel támadott. A rablótámadás, amelynél a tettes 250 millió osztrák koronát (több mint nyolcszázet lejt) rabolt el, nagyon hasonlít a múlt év folyamán Bécsben elkövetett két támadáshoz. Az első múlt év június nyolcadikán a Schwedenplatz 2. számú házban követték el a Dunaszabályozó bizottság egy tisztviselőjével szemben, akitől 38 millió koronát raboltak. A másik az Obere Donaustrasse 45. számú házban történt, a lépcsőházban, múlt év december 21-én, amikor Rosenfeld Zsigmond 75 millió koronát tartalmazó aktatáskáját vitték el a rablótámadók.

— **Zsebmetzés mulatozás közben.** Az aradi „Szép Hona“ vendéglőben egy rendőrségi detektív észrevette, hogy egy fiatalember kivieszi szomszédja zsebéből annak pénztárcáját. A meglopott néhány perc múlva eltávozott, anélkül, hogy észrevette volna a hiányt. A tolvaj is távozni akart, azonban a detektív igazolványát kérte. Kiderült, hogy a zsebtolvaj Kelber Imre aradi pékség és megtalálták a tárcát nála, amelyben néhány ezer lej készpénz volt. A zsebtolvajt átkísérik ma az ügyészség fogházába.

— **Aki a saját gyermekét akarta megsütni.** Münchenből táviratozzák: Witteneuban hirtelen támadt örült ségi rohamában egy fiatalasszony két kis gyermekét a kályhacsőbe helyezte. Hazatérő férjének örömmel üjságot, hogy ma jó ebédet készít, mert megsütötte a gyerekeket. Szerencsére a tüzet gyorsan elfoltották és az apa még élve, de eszméletlen állapotban megtalálta gyermekeit.

— **Halál Lenin eltűnt naplója miatt.** Moszkvából jelentik: Lenin halála után Ismailoff tanár vezetése alatt bizottságot küldtek ki Lenin írásai, magánleveleinek átvizsgálására. Amikor a bizottság befejezte működését, kitűnt, hogy Lenin naplója eltűnt. Emiatt vád alá helyezték a bizottságot, amelynek elnökét, Ismailoff tanárt halálra ítélték, míg a másik két tagot életfogytiglani fogházra. Állítólag a naplót ellenforradalmi célokra fordították.

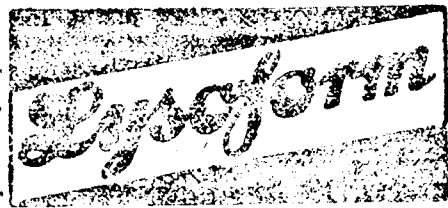
— **Letartóztatott tolvajok.** Érdekes lopást fedezett fel a napokban Száva aradi államrendőrségi detektív. Véletlen folytán nyomára jött annak, hogy Kaufmann Simon és Wechsler József foglalkozás nélküli egyének háromizben törtek be az aradi Czitrom-féle nyersbórraktárba, amely a Halász-uccában van. A tolvajok oly ügyesen dézsmálták meg a raktárt, hogy a tulajdonos maga sem vette észre a hiányt és ha a véletlen ki nem pattantja az esetet, talán sohasem tudta volna megállapítani. A nyomozás és a kihallgatások folyamán kiderült az is, hogy a két tolvaj különböző aradi kereskedőknek adta el a holmit. A két tolvajt letartóztatták.

— **Tolsztoj és az ortodox egyház.** Érdekes és eddig ismeretlen részleteket közöl Bienstock, a nagy orosz író barátja Tolsztoj utolsó napjairól, amelyeket Ostapovóban töltött. Most kerültek napfényre a cári levéltárból az erre vonatkozó adatok. Tudvalevő, hogy ezt a kis helyet, amely egy végtelen hósvatag közepén van, akkoriban elepték az Oclirana tigynöket és aggodalmasan lesték a haldokló utolsó kézműdalait és sóhajait is: szerették volna tudni, hogy vajon megtér-e utolsó órájában és kibékül-e az ortodox egyházzal. A szent szinódus rendeletére a faluban püspökök várakoztak. Maga a kormányzó is megjelent és nyugtalanságtól tartva erősítést kért. Antony metropolita sürgönyben kérte Tolsztojt, hogy béküljön ki az egyházzal, de nem kapott választ. Partenio érsek, mikor értesült Tolsztoj Krisztenvedéséről, felkereste fiait és kérdezősködött a haldokló egy mozdulata vagy jele után, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy megtért. A válasz tagadó volt. Az érsek elment. Nemsokára aztán elindult a vonat is, amely a holttestet vitte 350 hivének kíséretével.

— **Feljegyzés.** Masánzker Böske és Gutmann Aladár junius 15-én, vasárnap délután 12 órakor tartják esküvőüket az aradi izr. templomban.

— **Ostenburg őrnagy Timisoarán.** Ostenburg őrnagy, akinek neve az emlékezetes Károly-puccs alkalmával annyit szerepelt, ma reggel rokonai meglátogatására Budapestről Timisoarára érkezett. A magyar hadsereg volt őrnagya atyjánál, Moravetz nyugalmazott altábornagy nál szállt meg és körülbelül két hétig marad Timisoarán.

— **Talált cigaretta-tárca.** A timisoarai strandvendéglőben tegnap délután egy tulla ezüst dohányszelen cét találtak. Igazolt tulajdonosa Feisthammel Ferenc rendőrtisztviselőnél a hivatalos órák alatt személyesen veheti.

— A timisoarai mentők sorsjegyhuzása a pünkösdi másodnapján bekövetkezett esőzések miatt nem volt megvárható. Kedvező időjárás esetén június 16-án (gör. kel. pünkösdi hétfőjén) d. u. 4 órakor a Scudierligetben tartják meg a huzást, amikor a nyeremény-tárgyak is átvehetőek lesznek. A sorsolás eredményét egyébként a lapokban közzé teszik és a Turul-gyár timisoarai főcserkájának kirakataiban is kifüggesztik. A kisorsolt és a huzás alkalmával át nem vett tárgyak a mentőállomáson vehetők át naponta d. e. 11—12 és d. u. 4—5 óra között. A 14 napon belül ki nem váltott tárgyak a társulat tulajdonába mennek át.

— A születésné bűne. Jelentették néhány nappal ezelőtt, hogy Lepier Mária cselédeányon Krémer Terézia timisoarai születésné tiltott műtétet hajtott végre, amelynek következtében a cselédeány meghalt. Tegnapelőtt délután boncolták fel a szerencsétlen leányt és a törvényszéki orvosok megállapították, hogy a cselédeány altestén két súlyos szurt sebet ejtett és ezek idézték elő a halált. Krémer Terézia születésné továbbra is fogva marad.

— Az öt kis tragédiából. A Közlöny jelentette, hogy Füzy Jenő, az ineni-borosjenői járásbírószág tisztviselője, a bíróság pénztárának kezelője háfezer lejes összeggel nem tudott elszámolni, és ezért le tartóztatták és bekísérték az aradi ügyészség fogházába. Füzy Jenőnek havi 1022 lej fizetése volt, amelyből önmagát és édesanyját kellett fenntartani. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a tisztviselő az összeget másfélféle úton aluff vette ki a pénztárból. Miután Borosjenőn így ismerték a fiatal, de már tíz év óta a bíróság szolgálatában álló tisztviselőt, hogy józan életet él, nem iszik és nem káromkodik, azért most mozgalom indult meg édesanyja érdekében. — Gyűjtőleveket köröznek a nagyközségben és a tehetősebbek aláírják azt az összeget, amellyel havonként támogatni hajlandók a támasz nélkül maradt anyját. Általános az a vélemény, hogy Füzy Jenő fenntartásuk érdekében kényeszerült hozzájárulni a hivatalos pénzhez, amelyet most nem állt módjában egy összegben visszatéríteni.

Magaslati gyógyhely és nyaralótelep
Stájerlakon
megnyílt. 2800
Teljes ellátás napi 130 lej.
Kérjen prospektust!

— Műveszi kivitelű gyermekfelvételek Bornstein photosalonjában Arad (új Neuman ház.)

— Szigorú ebzárlat Timisoarán. A timisoarai rendőrprefektúra fővelevezetői a város közönségét, hogy az ebzárlat még teljes mértékben fennáll. Az ebzárlati rendelet szerint az ebtulajdonosok kötelesek az ebeket nemcsak szájkosárral ellátni, hanem azt pórázon is vezetni. A rendelet ellen vétőket súlyos pénzbírsággal sújtják.

— Előnt timisoarai fiú. Szírbu György timisoarai vármegyei főállatorvos György nevű fia pleteken elünn Timisoaráról. Az előnt fiú kalandos természetű gyermek volt, már a múlt évben is elünn a városból, Girodáng utazott, de mivel pénze elfogyott, visszatért Timisoarára. A fiú hollétének megállapítására megindult a rendőri nyomozás.

— Elkobzott timisoarai kommunista plakát. Ma reggelre Timisoarán a Munkás című clui kommunista lapnak a címlapját ragasztották ki ismeretlen tettesek. Miután a címlapon izgatató feliratu vezércikk volt, amelynek a címei: Eljen a legális kommunista-párt, Le a kormány. A kommunistapárt tagjaihoz, Románia dolgozó népéhez, a rendőrség a plakátot levette és elkobozta. A timisoarai kommunista-párt tagjai ellen megindult az eljárás.

— Nem azonos. Özv. dr. Trailescu Jánosné, az aradi dohánytözsde tulajdonosa nem azonos özv. Treiescu Jánosnéval, akinek a neve a Közlöny mai számaiban megjelent „Aki lehuzza az adósa lábáról a cipőt” című cikkben szerepelt.

— Egy aradi bankigazgató nyilatkozata Reinitz lakabról. Néhány szó a Sefcsik Kossuthi Ily esküvőről. Tizenkét kilót fogyott egy „szimuláns” postafisztviselő. Szóval: pont kilenkor a parkban. Stb. Az Erdélyi Élet legújabb számából.

— A Calea Ferata Sebis-Moneasza vonalán f. hó 15-től a nyári menetrend lép életbe. A személyvonatok naponta közlekednek d. e. 11 órai indulási idővel.

Baromfi és sertésvész meggátolására tegyük az állatok ivóvizébe egy kanálnyi „Wijo”-t. Készül a Rozsnyay-gyógytár laboratóriumában Arad

— Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Kopro! az ideális és jóízű csokoládé hashajtó erre a legalkalmasabb.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

— „Marjozra” uti kalap szalonba Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-u.) a legújabb bécsi és párisi modellek kaphatók gúnyos áron. Alakítások modellek után pontosan készítenek.

— Nagyon cukor gyerekek (Nádas). Magyar rabszolgák Braziliában. Vagy ő, vagy a halál. Sitalmas ének a párisi vereségről. János pesti vendégszeretése. A nikotin rabjai. Szenzációs hírek. Az ország vendégelölsei Aradon. A pünkösdi vásárról, stb. című kitűnő cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Brázay sóborszesz a legjobb háziszer. Kapható mindenütt!

— Boreljen Kernel könyvtárában

— Orvosi hír. Dr. Kardos Géza aradi gyermekorvos hazaérkezett.

Poloskaírtást jótállás mellett helyben és vidéken vállal Lovas Károly, Arad, Str. Olasz III.

Román vasutakról beszéltek az angol alsóházban.

A román kézbe került osztrák vonalak. — Angol tőke fekszik ezekben a vasutakban.

Londonból jelentik: Az alsóház tegnapi ülésén Rudnik képviselő kérdést intézett a Kormányhoz, van-e tudomása arról, hogy jelentékeny angol tőke van befektetve Ausztria volt területein levő vasúti vállalatokba, amelyek vonalainak egy része a békeszerződések következtében Romániába került. — Ezeket a vasútvonalakat a román kormány általm kezelésbe vette. Kérde ezért, hogy a román kormány kívette-e a vasútállalatok kötelezettségeit a befektetett angol tőke és kamatai biztosítása tekintetében. Pampomy Külügyi

államtitkár nyomban válaszolt a felszólalásra és az első kérdésre igennel felelt. Kijelentette továbbá, hogy Anglia többször intervenált ebben a kérdésben a román kormánynál és kérte, hogy a saingermán békeszerződés alapján rendezzék ezt az ügyet. Lépésel azonban eredménytelennek maradtak. A kérdés most a bécsi román osztrák konferencia előtt fekszik, ezért az angol kormány nem adhat végleges választ a Konferencia befejezése előtt. Mindenesetre újabb lépéseket fognak tenni a román kormánynál.

Kilakoltatták lakásából — meglopta a házigazdát

A különös bosszu.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes módon bosszulta magát meg egy aradi lakó háztulajdonosán a kilakoltatásért. Neszmerák Gyula Vasile Paguba (Báthory)-uccai háztulajdonos a napokban kilakoltatta Rácz István nevű egyik lakóját. A kilakoltatás után néhány nappal észrevette, hogy 15.000 lej értékű ruhanemű és konyhaberendezésdarab elünn a padlásról, a hol beraktározta azokat. Feljelentést tett az aradi negyedik kerületi rendőrségen és mándjárt ki is jelentette, hogy kilakoltatott lakójára gyanakszik. A nyomozás ez irányban meg is indult. Közben a háztulajdonos felesége meglátogatta Nagy Pálné szomszédját és ott nagy meglepetésére felfedezte a lopott holmi egy részét. A kérdészködére kijelentette Nagyné, hogy a holmit Drig Illésné aradi öcskapiaci árusnőtől vette. A károsult jelentette a rendőrségnek tapasztalatait. A rendőrség házkutatást tartott a piaci árusnál, ahol néhány darabot talált még a lopott holmiból. Kifallgatása alkalmával megerősítette a károsult gyanniát és kijelentette, hogy a holmit a kilakoltatott lakótól kapta eladásra. Ott is házkutatást tartottak és a holmi többi részét meg is találták. A lakó azzal védekezik, hogy ők is tartottak a padlason holmit és valószínűleg összeeserelték azokat. Ez valószínűtlen, mert a holmi között monogrammos polikar és egész szervisz is volt. A háztulajdonos véleménye szerint a lopás a kilakoltatás miatt történt. A kerületi rendőrség áttette az ügyet a rendőrprefektúrára, a hol döntenek a letartóztatás felett.

Aradi mozihírek.

• A román nép története pereg le keddtől kezdve három napon keresztül az Uránia mozgószínház filmjén.

• Nagyszabású kalandorfilmet vetít „Fegyenc gróf” címen a román pünkösdi mindkét napján az Uránia mozgószínház. Egy letört nagyság tragikus és megdöbbentő napjait viszi vászonra a kép. A detektív-kép iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg s vasárnap és hétfőn tartja még másoron a filmet a urozi igazgatósága.

• Pikáns vigjáték nagyszerű és kacagtató felvonásai teszik változatosá hétfőn, kedden és szerdán az Apolló mozgószínház műsorát. Az igazgatóság az utóbbi idők legkiválóbb vigjátékát: a Bijant tűzte műsorra.

• Az Apollóban és az Urániában vasárnap és hétfőn az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

• Vasárnap utoljára vetíti az Apolló nagyszabású filmdrámáját: a Fehér menyország-ot. St. Moritz csodaszép vidéke tárul a néző elé, itt történik a kép cselekménye, ahol Mara, a film főszereplője várja vőlegényét. Edwin meg is érkezik, de boldogságuk nagyon rövid ideig tart. Edwinbe szerelmes lesz a szép Konstanza is és megcsókolja akkor, mikor Mara látja. Nagy lelki harc keletkezik a szerető nőben, a dráma új, izgalmas fordulatot vesz és csodálatos befejezéshez ér el. A kép felvételeinek szépsége s művészi tökéletessége imponáns módon emlékeztül ki az átlagfilmek sorából.

A budapesti homoszekszuális gyilkosság.

Még nincs semmi nyom.

Budapestről jelentik: A meggyilkolt Pollák János ügyében még mindig folyik a nyomozás. Mint megállapították, Pollák János homoszekszuális és mazochista volt. Szekrényében nagy tömegszadista és mazochista kép feküdt. Pollák betegesen iszonyodott a nőktől, de ő maga nőies húsággal öltözködött és a vizsgálóbizottság a szekrényekben 16 öltözet ruhát és hús pár cipőt talált. Pollák maga vezette egész háztartását, a konyhát is és semmi női szolgálatot nem tűrt maga mellett. Megállapították még, hogy szerény altiszti fizetése és házmesteri jövedelme ellenére nagy vagyonnal bírt és csak nemrég vett egy házat Óbudán. Lakása, amely ben meggyilkolták, fényűzően volt berendezve és gyakran fogadott ottlön férfivendégeket, amikor a nagy pezsgős mulatságokat tartotta. Valószínű, hogy egyik látogatója követte el a gyilkosságot. A budapesti rendőrség a nyomozást minden irányban felvette.

Michel Goldmark katalógus
180 — Lej. Kelet hírlaprodában, Arad.

A megélhetés nagy frontján.

Mindenki panaszkodik. — A nagy kereskedelem. — A gyenge ipar. — A jólkereső ügyvédek. — Sok az orvos kevés a beteg.

(Saját tudósítónktól.) A mai súlyos kenyérharcban időszerűnek tartottuk ankétet folytatni a főbb foglalkozási ágak reprezentánsaival. Főképpen olyanokkal, akiknek foglalkozásai és jövedelmek érdekesebben jellemzik a mai gazdasági viszonyokat. Nyilatkozataik beszélnék minden kommentár nélkül. Pénzhiány van, a gazdasági viszonyok rendkívül súlyosak, a mi érezteti hatását mindenkinél. Első

A kereskedelem, amely pang.

A gazdasági válság talán a leg súlyosabban a kereskedőket érinti. A bankjegyhány még mindig fenn áll és végleges katasztrófával fenyeget. Pénz egyáltalán nincs, a hitel megszorítása teljes és ha hozzájárul is a kereskedő pénzhez, a 30—40 százalékos kamatot nem érdemes fizetni, mert a megforgatott pénz nem hoz annyit hasznot. A luxus cikkek kereskedői érték legjobban a pénzhiányt, de jelentékenyen csökkent azoknak a kereskedőknek a forgalma is, akik primitív szükségleti cikkeket tartanak raktáron. A nagyban kereskedelem súlyos helyzetére jellemzők a nap-nap után felajánlott kényszeregyezségek. A felajánlott kvóta azonban a legtöbb esetben olyan csekély, hogy a hitelezett főke kamataira sem elég. A kiskereskedők hatvan-hetven százalékos forgalomcsökkenésről beszélnek, amit a forgalmi napló és a naponként megismétlődő minden elfogadható árbán való kiárusítások igazolnak. A közönség vásárlóképessége nagyon csökken. A tisztviselő, a kisember, alig képes vásárolni és még a legelsőrendűbb közszükségleti cikkhez is csak nehezen jut hozzá. Ehhez tessék még hozzáképzelnünk a magas üzlet béreket és a súlyos adóterheket és akkor a kép teljes.

A kisipar nehéz küzdelmét

folytat a megélhetésért. Az anyagok beszerzési árai állandóan emelkednek. A kereskedő kénytelen valorizáltan értékesíteni áruját, mert ő is csak magasabb áron tud beszerezni új árut. A kisiparosnak viszont a fogyasztó közönségre kell hátrítani a drágulást, arra a fogyasztó közönségre, a melynek vásárló képessége minit máskorra csökkent, és ez okozza, hogy az iparosok ugyiszóván rak tárra dolgoznak, mert nincs aki rendeljen. Vanak iparágak azonban, amelyek kivételek. A ruha és a cipőkészítés. Romániában nincsenek nagy konfekciógyárak és így majdnem mindent a kisipar állít elő. A cipészek is el vannak

halmózva munkáival, dacára annak, hogy Romániában tizenhárom cipőgyár van. De a cipő legerősebb szükséglet és a gyárak nem elégítik ki az igényeket.

Az építőipar azonban haldoklik a körbe vágó tizenhat-tizennyolc iparággal együtt. Nincs építkezés, nem juthatnak munkához. A húsiparosok egy harmad része bezüntette iparát, mert nem képesek megélni. A kisiparosok által foglalkoztatott munkások fizetése elég jó. 700 és 1200 lej között mozog egy iparossegéd hetibére. — Iparengedélyeket azonban az utóbbi időben mind kevesebbet állítanak ki. Hivatalos megállapítás szerint az utóbbi évek alatt 40 százalékkal csökkent a kisiparosok száma.

Jól keresnek az ügyvédek.

Szinte hihetetlennek látszik, de így van. Ma már az ügyvéd olyan kereső ágaként is folytat hat, melyek jövedelmük ugyan de a régi bűkeoztendőkben összehasonlíthatatlanul voltak az ügyvédi gyakorlattal. Így például az ingatlan-közvetítés. A nagy jogi bizonytalanság is azt vonja maga után, hogy a közönség lépésről lépésre ügyvédi tanácsra szorul. A százele rendeletok utvesztőiben tanácsstannal áll a jámbor polgár és ilyenkor ügyvédhez fordul. A peres ügyek forén különös helyzet állott elő. Rengeteg a fizetési kötelezettségek teljesítése érdekében megindított per, mert az alperes szívesen hagyja magát perelni. A bíróság elmarasztalás esetén csak öt százalékos kamatot télt meg, holott a kihelyezett pénzek kamata 30—40 százalék között forog. A perköltéségek hozzászámítás után is még husz százalékos különbözef mutatkozik az alperes javára. Sokat jövedelmeznek a közgazgatási szerveknél való érdeklépviseletek is.

Sok az orvos.

A városban minden 500 emberre esik egy orvos. Ha tekintetbe vesszük, hogy néhány felkapott és kereséff orvosnak a patienturája sokszorosan meghaladja az átlagszámot, akkor nem túzás az a megállapítás, hogy igen sok orvosra csak száz ember esik a város összlakosságából. Az orvosok felhát nem tartoznak ma már a legjobban keresők közé. Az egyetemiek egyre ontják az újonnan avatott orvosokat, a kórházak nem tudnak új embereket foglalkoztatni, mert az állások be vannak töltve. A magánpraxis sem megy a legjobban, mert az emberek csak az utolsó pillanatban fordulnak orvoshoz.

A tanárokat is gyengén fizetik.

A középiskolai tanároknak ma nehéz harcot kell vívni a megélhetésért. Egy tanár fizetése 3 és 5 ezer lej között váltakozik, beleértve az összes pótlékokat. A tanitók fizetése még sokkal gyengébb. Ezek közül, akik vidéken vannak, jobban megélnék. A tanárokat valamikor a bírálókai és a véderővel egy mértékben fizették. Ma megszűre elmaradtak.

A szórakozóhelyek tulajdonosai is panaszkodnak.

Különös tünet, hogy a gazdasági válság, a pénzhiány a színházat jobban érintette, mint a mozikat, bárókat, éjszakai lokálokat. A színháznak nagy a rezsije, kénytelen magasabb helyárokat megállapítani és az a közönség, a mely a színházi közönség tekintélyes részét alkotta, nem képes ezeket a helyárokat megfizetni. Kivételt képeznek az ugynevezett

Kasszasikerek és nagy vendégszerplések. A filmszínházak különösen mennek. Egy-egy nagyobb szabásu, jól bereklamizált filmhez alig lehet jegyet kapni. A mozik helyárai aránylag olcsók, mert dologi kiadásai alig növekedtek és csak a jegyadó visz el tőlük a gyöbb összegeket. Az éjszakai lokálok forgalma és látogatottsága azonban nem áll arányban a pénz telenséggel. A kávéosk panaszkodnak, mert az óriási bérek mellett kell fizetni: forgalmi adót, luxus adót, kártya adót, egyenes adót, jövedelmi adót, személyzet utáni kereseti adót, zenedijakat, stb. — Ezt a sokféle adót a kávéosk persze belealkulálja az árakba, amelyekben gyakran a legnagyobb hányadót az adók teszik ki.

És ki nem panaszkodik ma? És ha akadna is ilyen, azt miért gyanúsat mindjárt letartóztatnák és akkor — mindjárt megtanulna panaszkodni...

SPORT.

Uruguayt nem engedik Budapesten játszani.

Budapest, június 14. Időközbezt ellenőrizhetetlen hírek szerint Uruguay sportszövetsége nem engedti meg, hogy labdarugói Európában turnéra induljanak és így,

— A magyar autóverseny. Budapestről táviratozzák: A Budapestről kiinduló alfid—alpesi 2000 kilométeres autóturaut startja ma reggel történt meg. Hatvanöt benevezett közül negyvenkettő indult el a hajnali órákban.

— A bécsi Slovan Timisoarán.

a július elejére tervezett budapesti mérkőzés is valószínűleg elmarad. Ugyalászik Uruguay félti labdarugói világ bajnoki jóhírnevét.

A Slovan Bécsi csapat román pünkösd két napján Timisoarán mérkőzik. Vasárnap a TAC., hétfőn pedig a Kinizsivel mér össze erejét. Ezen a napokon ifjúsági körmérkőzések is lesznek, amelyben a TAC., Kinizsi, TMIE. és a Sparta-CFR vesz részt.

Fürdő dress 110 Lejtől fellebb, gumifürdő sepa 50 Lejtől fellebb STRASSER divatáruházban Arad.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Jany Géza. Nemzetközi sakkverseny Győrben.

A győri sakk-kör nemzetközi versenyt hirdet, mely augusztus 3-tól augusztus 24-ig tart.

I. Mesterverseny. Résztvehet tizenhat meghívott mester. Nyolc díj 3.000.000 K-tól 600.000 K-ig.

II. Mesterképzőverseny. Résztvehet 30 amatőr, kik között 6 külföldi is lehet. Első díj 20 dollár és mesteri oklevél.

Nevezések június 1-ig bezárólag a győri sakk-körnek küldendők. A mesterverseny valamennyi résztvevője, a főtorna-játékosok részben szabad lakást és ellátást nyernek. Minden felvilágosítást megad Chalupetzky Ferencz főtitkár.

Radio 4097

!!!

Kemény-féle

Gulyás

Májpástétom,

Hasché

Frankfurti vírsli

1/2, 1/4, 1/2 és 1/1 kgr.-os dobozokban.

Legolcsóbb nyári vacsora!

Kaphatók minden jobb fűszer- és osee-megszületben !! 2156

Vízmentelárusítók részére:

Hajduska & Co.

ARAD, Piacja Avram Iancu (Szabadság-tér) 7. Telefon 7-33. sz.

— Amikor a törvényszéki elnök a minisztert támadja. Bucurestiből jelentik: A bíróságok legfelsőbb tanácsa tegnap tárgyalta a belzi törvényszék elnökének fegyelmi ügyét. A törvényszéki elnök ugyanis aláírásával ellátott cikkben támadást intézett az igazságügyi miniszter ellen. A fegyelmi tanács felmentette az elnököt és csupán egyszerű dorgálásra ítélte.

LEGUJABB.

Megtalálták a meggyilkolt Mateotti holttestét.

Fascista gyilkosság. — Több letartóztatás.

Róma, június 14. Ma megtalálták Mateottinak, az elhurcolt szocialista képviselőnek a holttestét a Bassano di Sutri mellett levő uton. A halott fején hatalmas botütések és késszurások látszanak. Mussolini miniszterelnöknek azonnal jelentést tettek a felfedezésről, aki kijelentette, hogy Mateotti gyilkosait példásan meg fogják büntetni. Az addig bevezetett nyomozás megállapította, hogy Mateottit az uccán támadták meg, megkötözték és egy a közelben várakozó autóra dobták. Olyan gyorsan elrobtak a merénylők, hogy a szemtanúk-

nak még arra sem volt idejük, hogy meg akadályozzák a képviselő elhurcolását. Az automobil számát azonban megjegyezték, a melynek tulajdonosa azt vallotta, hogy ismeretlen sofőr bérelte ki az autót, aki Filippoli egyik legnagyobb római fascistalap főszerkesztőjének levelével jelentkezett. A főszerkesztő ma este foganatostott kihallgatása során igazolta, hogy távol áll a merénylettől és az ajánlólevelet barátjának, Duminiának adta, aki Milanoba készült. Duminiát ma több társával együtt letartóztatták.

Páris ünnepli az új elnököt.

(Páris, június 14.) A versaillesi nemzetgyűlés választásának eredményét Marchall miniszterelnök közölte Doumergueval, akit megjelöltek elsőnek Painlevé üdvözölt. A hivatal átvétel szertartásai után Doumergue a katonai díszszázad sorfalai között vonult el. Páris Kapuj előtt a városparancs-

nok üdvözölte az új elnököt és elkísérte az Elyseéig, ahol a szakadó eső ellenére nagy tömeg várakozott. A tömeg lelkesen megéljenzett a bevonuló új elnököt. Doumergue ezután fogadta Marchall miniszterelnököt, aki benyújtotta kormányának lemondását, amit az elnök elfogadott.

Tragikomikus riport

amely beszámol a nyomorgó hadiözvegyekről és árvákról, meg a havi 25 lej rokkantségéről. — Szó esik még néhol a hősi halottakról is.

(Saját tudósítónktól.) A föld testébe vágott nagy sebek már behagadtak. A lövészárkokat elhantolták és ott ahol egykor szürke zubbonyos katonafiúk hullaták vérüket és szenvedték át a világháború rémségeit, most zöldel a vetés. A nagy háború elmúlt, a hősi halottak is lassanként feledésbe mennek, de a világörület mementói a rokkantak még itt vannak és a világtalan, fellábat, karnélküli, idegsokkos egykori hősök lépten-nyomon figyelmeztetik az embereket, hogy valamikor, nem is olyan nagyon régen, háború volt.

De figyelmeztetik arra is, hogy az utókor bizony hiálátlan a hősökkel szemben. Ugyiszlóván minden államban alakultak rokkantakkal foglalkozó hivatalos állami és társadalmi egyesületek és intézmények. Romániában a IOV. (Rokkantak, özvegyek és árvák nemzeti hivatala) vállalta magára, hogy állami támogatás mellett a rokkantakat segítse, munkához juttatja és segíti őket életük nehézségeiben. Nem érdektelen kissé betekinteni ennek a IOV-nak a működésébe, mert érdekességek és nagy szomorúságok tűnnek mindjárt elő a száraz számokból és adatokból.

Nyomorognak a hadiözvegyek.

Arádon a IOV. statisztikája szerint összesen 1400 hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva van. A rokkantak közül négyen vannak, akik a háboruban szerzett betegségük miatt kifolyólag nem üzhetik békebeli foglalkozásukat, ezek azonban jobb módú emberek, akik nem érzik keresetképtelenségük nyomorát. Százkilencven rokkant katonát és altisztet él Arádon, valamennyinek biztos megélhetést

nyújtó foglalkozása van és nem a nyugdíjuktól tartják fenn magukat, amely alapján véve csekély összeg és még egy napi megélhetésre sem elegendő. Tizenhárom rokkant tiszt már valamivel magasabb nyugdíjat kap, de ezek társadalmi állásokban vannak és egynémelyikük nem is veszi igénybe a neveléségen kevés nyugdíjösszeget, hanem a hadiárva segélyezésére fordítják. Igazi nyomorban csak a hadiözvegyek élnek, akik közül is szinte elviselhetetlen súlyos helyzetben színlődnek azok, akiknek több apró gyermekük van. Az IOV. mindent elkövet, hogy segítsen a szerencsétleneken, de ez nehezen megy. A hadiözvegyeket alkalmazáshoz segíti, segélyakciókat rendez amelyeknek jövedelméből elsősorban ezeket támogatja. Hatszáznyolcvan hadiárva van Arádon, közülük negyvenkilenc apátlan, anyátlan árva, akiknek az árvaházban elviselhető dolguk van. A félárva édesanyjukkal szenvedik át azt, hogy apjuk felvette a hősi halott nevé.

Huszonöt lej havi nyugdíj.

A hadiözvegynek, ha gyermektelen, havonta 25, (azaz huszonöt) lej nyugdíja van. Két hadiárvával a hadiözvegy az államtól 75 lej segélyt kap, háromtól-tizenkét gyermekig egyformán száz lej nyugdíja van a szegény özvegynek. A hadirokkantak nyugdíja szintén neveléségen csekély. A rokkant törvény meghatározása szerint sérüléseinek arányában negyventől-száz lejig terjedő összeget kap havonta a rokkant katonát és altisztet. Van olyan rokkant is, aki havi öt lejt kap. Minden január elsején új rokkant könyvet kell kiállítani. Ez öt lejbe kerül.

Januárban ez a rokkant nem kap nyugdíjat. A tényleges tiszték nyugdíja száz-háromszáz lej között váltakozik. Ezeknek hadiárva semmit sem kapnak.

Az agrárreform alkalmával a hadirokkantakat és a hadiözvegyeket is földhöz kellett volna juttatni az államnak, de természetesen alig kapott valaki egy kis földcskét. Azokon a helyeken, ahol nagy földterületek birtokába jutott az agrár kisajátítások alkalmával az állam, a színlődő hadiözvegyek között egy-két hold földet osztott szét, amely azon-

ban még nem édesíti meg ezeket a szomorú sorsban tengődő embereket az életét. A kormánynak módot kellene találni arra, hogy a hősök hátramaradottainak helyzetét biztosítsa és állandó segélyforrást biztosítson részükre.

Ezeket a dolgokat a IOV. emberei mondták el nekünk és ha panaszkodnak, tudják, hogy miért teszik ezt. Ők azt hiszik, hogy még léteznek kinyitó süket fülek és azt hiszik, hogy a költségvetés egy rubrikájában a rokkantoknak is jut majd talán egy-egy.

KÖZGAZDASÁG.

Kedden hozzák forgalomba az új ércpénzt

Becserélik az egy és kétélejes papírpénzt. — Személyenként csak 50-300 lejig adnak ércpénzt.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatóság június 17-én, kedden kezdi meg az egy és kétélejes fémpénzek kibocsátását és ugyanezeknek a papírcimleteknek a bevonását. A már betekintett előtt érkezett miniszteri rendelet ugyan tizenötödikében állapítja meg a fémpénzek forgalombahozatalának megkezdését, de tekintettel a kettős görög keleti román piunkösi ünnepre, amelyeken az állampénztár hivatalos óráit nem tart így a tényleges forgalombahozatal csak kedden kezdődhetik. — Arádra és a megye területére is csak egyedül az aradi állampénz-

táron keresztül bocsátják ki a fémpénzeket, még pedig összesen 3.700.000 lej értékben. Mindenki, a kinek számára kifizetést teljesítenek 50-300 lej értékben kap az új fémpénzből, arányosan olyan mennyiségben, hogy senkit túl ne terhelsenek az aprópénzzel. — Ugyancsak a keddi kezdéssel bevezetett papír egy és két lejeseket nem hozzák forgalomba többé, ha nem beszolgáltatják a Banca Naționala aradi fiókjához. A fémpénzek ilyen módon való forgalombahozatala a főpénztár számítás szerint körülbelül egy hónapot fog igénybe venni.

Valutapiac.

Párisban a lej 8.20.

HELYI VALUTAÁRAK. (Június 14.) Francia frank 12.45, svájci frank 40.90, dollár 229, dinár 2.78, szokol 6.70, lira 10.12, angol font 1000. Kifizetések: Budapest külföldi 365, belföldi 420, Bécs 309, Prága 6.67, Zürich 40.80, Milano 10.10, London 998, Páris 12.35, Newyork 230, Belgrád 2.75.

ZÜRICH NYITÁS. (Június 14.) Amsterdam 211.75, Newyork 566.62.50, London 2445.50, Páris 30, Prága 16.63.75, Budapest 0.0065, Belgrád 6.70, Bucarest 2.50, Bécs 0.007975.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Június 14.) Newyork 566.62.50, London 2446, Páris 30.25, Milano 24.67.50, Prága 16.62.50, Budapest 0.0065, Belgrád 6.70, Bucarest 2.50, Bécs 0.007975.

Bucarestiben tőzsdésziro.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEJYZÉSEI. (Június 14.) Belgrád 1055-1075, Bucarest 390-405, London 385000-393000, Páris 4760-4870, Prága 2615-2670, Milano 3880-3960, Newyork 89200-91000, Bécs 125.50-128.10, Napoleon 314800. A takarékkorona árfolyama 132.

— Eladott aradi ingatlanok. Flore Ungur eladta a Str. Badea Cartan 20a és Str. Madách 11. számú házat 175 ezer lejért Krebs Károly és nejének. — Sándor József eladta a Calea Saguna 76. számú házat 200 ezer lejért Gras-

sef József és nejének. — Tánbor János és neje eladták a Calea Peticari üres telket 36 ezer lejért Tóth Pál és nejének. — Kelemen István és neje eladták a Str. Ortuz 18. számú telekét 261 négyszöglet 98 ezer lejért Tasu János és nejének.

Hogy áll a lej?

1924. június 14-én 100 lejért adták nálunk:

2.45 svájci frankot,
8. — francia frankot,
36.500 külföldi magyar koronát,
41.000 effektív magyar koronát,
42.000 belföldi magyar koronát,
30.900 osztrák koronát.

Zürichben 2.50 frankot
Párisban 8.20 frankot
Budapestben 39,500-40,500 Ft

— Uj bank alakul Bucarestben. Bucarestből jelentik: A fővárosi tőzsdetanács megbízásából Pillede, a Banca Romaneasca igazgatója egy lombard bank alapítási tervét tanulmányozza. A bank célja az lenne, hogy megakadályozza a tőzdespekulációk által előidézett árfolyam hullámzásokat és kölcsönt nyújtson komoly vállalatok értékpapírjaira. A bank alaptőkéjét 200 millió lejre tervezik és ezt az összeget magánvállalatok adnák össze.

— A timisoarai Lloyd-társaság érdekes döntése. A timisoarai Lloyd-bíróság tegnapi ülésén egy konkrét esetről kifolyólag elvi jelentőségű döntést hozott. Kimondotta, hogy bankok csak kereskedőkkel szembeni követelésükért indíthatnak keresetet a Lloyd-bíróságnál, magánfelekkel szemben csak rendes bíróságnál.

Szerkesztői üzenet.

Fagyaltkészítés. A fagyaltkészítőkészlet részre összerakott jeget erős sós lében kell előkészíteni, ezután összetörni és a tartályba tenni, állandó konyhasózás mellett. A sóval nem szabad itt takarékoskodni. 5 kg-ig legalább 2 kg. sót kell venni, erősebb fagyasztást. Mivel gyorsabb eljárást ad, ha még féláló szárazlével veszünk. Ha a tartály megtelt léggel, amely jól be lett sózva, ez mihamar vizet vált ki melyet egyszer vagy kétszer le kell csapni, ez után már száraz marad a lé és a keverés (forgatás) megtörténhetik előzőleg még a jég felszínét is jól meg kell sózni. Igen fontos magának a fagyaltkeveréknek is összetétele. Könnyen lehet viszerivé szilárdítani például egy keveréket, amely 70 százalékos izosított (kávécs-vaníliás) tej és 20 százalékos cukorból áll, vagy 65 százalékos gyümölcslé (málna-citrom hárack) és 35 százalékos cukorból, szákszerűen kifejezve, amely összekevert folyadék a Baumé rendszerű cukorfokmérő (fagyaltmérő) szerint 14 vagy 15 cukorikós. Különösen jól lehet bármilyen jeget vagy havat kalcsunkoridőitől a közönséges kénssavval is lehűteni, utóbbi azonban csak előhűtésnél alkalmazható. Konyhasó és szárazlék helyes kezelés mellett a hó vagy jég egészen május 20 fokig is lehűthető, még akkor is, ha a fagyasztandó folyadék plus 10-12 fok meleg. — Huszvécs. Hju. Skakohands (sékondz) készorítás. — Sköcking (saling) angoloknál a megbotránkozás felkiáltása: anny, mint: bórzasztó — „S. B. Arad. Kérdésével forduljon személyesen a rendőrségen működő katonai ügyosztályhoz, ahol a helyzet kielégítő ismeretése mellett megadják a szükséges felvilágosítást. — Z. O. Pankota. Arany és ezüstpénzek irányarai: Arany tíz koronás 425-430, arany 20 koronás 850-860 lej. Ezüst egy koronás 14-14.50, két koronás 28-29, öt koronás 70-72 egy forintos 33-34 lej. — „H. P. Az állampolgárság elismerését a város az eljárás befejezése után a kapu alatt történő kifüggesztéssel teszi hivatalosan közhírré. Az eljárás befejezése előtt közhírré. Az eljárás befejezése előtt nem adják ki az elismert állampolgárok nvtatos névsorát. — K. Cs. Brád. Jelentse be panaszát a főszolgabírósnál, esetleg a vármegyey prefekturánál. Alány ház annyit a szokás ésez a törvénykő utat enged a zaklatásokra, ha ez egyik hivatalnoknál nem, valamelyik felettesénél biztosan talál jóindulatra. — 2587 sz. előzetes. Ausztriába való utazáshoz elegendő a vízum — V. Stella. Verseket csak kivételesen közlünk és csak ismert költők tollából. Bírálat céljából forduljon valamelyik szépirodalmi laphoz.

A szerkesztésért felelősen:
KAROLY SÁNDOR

tel.

Cezarát: Prefectura Judeului.

Dunamenti nagyvárosban

1 drb. 8 szobás és egy 18 szobás szálloda, mindkettő jömenetelű kávéházzal olcsón eladó

„Argusnál”, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1. 3346

A háziasszony kedvenc szappanja
a kiadóságában és tisztítókéességében páratlan
„Szarvas” védjegyű Schichtszappan

Lloyd 2278

2651

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTEBITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

Tusnádfürdőn

a „Háromhuzárnhoz” címzett vendérlőt megnyitottam, melyet személyes felügyeilem mellett vezeték.

A n. é. közönség szives pártfogását kérem:

WEIGL VILMOS

az aradi Központi étterem volt főpincére.

3499

ÉRTEBITÉS.

Van szerencsém a t. vásárló közönségnek tudomására adni, hogy György Menyhért cég kötelekéből

e hó 18-án MEGVÁLOK és ugyanakkor átveszem saját Arad, Str. Col. Pirici 3. Vörösmartny) u. a színház hátsó bejárta falval szemben levő női ruhaárúhá- zam vezetését. 3469

Tisztelettel

PLESZ GYULA

Kadinczkyné Haász Erzsébet

női divatterme most

Arad, Str. Bucur 4. (Eötvös-u. 17) számu házban van. 15056

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma 420 Abbaziában.

Erősítő-, edző-, hízláló, diét-kurák
Rythmikus szabadlevegő gyógytorna.
Gyermekek 7 éven felül ki-
sérlet nélkül is felvétetnek.

MOTOREKE

Komack üzemben látnató. Versenyen kívüli munkateljesítmény és tartósság. Azonnal szállítható Kovács Soma Társánál, Arad. 3510

BIJOU.

Pikáns vigjáték.

Hétfőn, kedden és szerdán az

APOLLOBAN.

„Rador” No. 2076

Dr. COSMUTZA SZANATORIUMA

Cluj-Kolozsvár, Feliegvár

Belgyógyászati és könnyű idegbeteg-
gek részére, különös tekintettel a lég-
zőszervek megbetegedéseire.

A Szanatórium a Feliegvár tetején fekszik gyönyörű klímával a gyalui havasokra. — Modern berendezés és diateticus cura. 3495

Hetedik gimnáziumot

és három évi fémipari szakiskolát végzett ifju a két hónapi szünidőre alkalmazást keres gazdaságban vagy faüzemben ellátás és némi fizetésért. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3523

Fegyenc gróf.

Detektiv film.

Még ma
vasárnap és hétfőn az
URANIÁBAN.

Ritka alkalmi vétel!

Magán új ház, szoba, konyha, gyümölcsös kert 65.000 lejért. — Háztelek 18-20.000 lejért. — Modern magánházak belvárosban 200.000-400.000-500.000 lejért. — Új villaszerű magánház 300.000 lejért. — Modern emeletes bérház 5 szobás, parkettás lakással piactéren és több befektetésre alkalmas bérházak — Hegyalján 2-4 és 6 holdas ur szőlők felszereléssel, ur vil-
lakkal, renkívül olcsón eladók. Díj-
talan felvilágosítás.

„ARGUS”-irodában,

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) I. 3846

Gyárépület

a város központjában, vas-
nti sínek mellett, hozzátar-
tozó nagy udvarral, egész-
ben vagy több részben

augusztus 1 től kiadó

Az egyik rész uccára nyíló üzletnek használható, egybékőve tágas raktár-
helyiséggel.

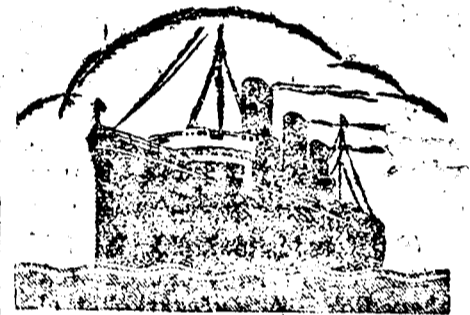
Értekezhetni: Arad, Strada Eml-
nescu 5. (Deák Ferenc-u. 3.) 3043

Fehér menyország

St. Moritzban készült eredeti fel-
vételekkel. Ma vasárnap utóljára az
APOLLOBAN.

Feltűnően olcsó ház eladás a belváros közelében.

8 lakásos ház, egy szobás, konyhas elfog-
lalható lakással, kisebb íres telekkel
együtt 115 ezer lej, belváros szélén öt-
lakásos kortes ház két szobás azonnal el-
foglalható lakással, istállóval 145 ezer lejért
elköltözés miatt sürgősen eladó, azonnal
átvehető. Megbízott Albert Haász, Arad,
Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca) 16516

Hamburg-Amerika-Linie United America Lines

Közvetlen és rendszeres járatok modern
gyorshajóinkkal

Hamburgból—Kanadába.

Kétszer hetenként indulnak új gyors
hajóink: a „Deutschland”, „Albert-
Bahlm”, „Reliance” és „Resolute”

Hamburgból—New-Yorkba

valamint állandó összeköttetés

Délamerikába, Cuba és Mexicoba

Elsőrangú ellátás minden osztályban
3, 4 és 6 ágyas kabinok a harmadik
osztályban.

Társalgó termek az összes osztá-
lyokon.

Felvilágosítással az összes utazá-
si lehetőségekről, valamint utlevél
ügyekben mindenkor díjmentesen
készséggel rendelkezésre áll a Ro-
mánia Vezérképviselőség

Lazar W. LAZAROVITZ fiókja

Arad, Str. Eminescu (Fehér Kereszt
épület) 7454
Bucuresti, Calea Grivitei 183.

Harcza Béla

ur szabó

BUDAPEST, Városház-ucca 16.
I. emelet. (Páris-ucca sarok).

A magyar főváros előkelő köreinek,
valamint Erdély és a Bánát Budape-
sten tartózkodó ur közönségének köz-
kedvelt szabója. — Nagy választék
eredeti angol szövetekben. Közismer-
ten előkelő izlés. Szolid árak.

Az aradi Központi Kertben minden este fellép **JEAN KANNER, ZOLDI, CLIFFORD, BEREGI** stb.

BORNSTEIN photosalonja az új Neuman-házban Aradon megnyílt.

Szenzációt keltő három új szó: Naponta Kabaré a „Vademberben” Aradon.

Csodás hatású araszépitő és fixáló a Földes-fele Margit és Madeleine orvome.

Előbbi nappali, utóbbi éjjeli használatra. Eltűntet szepileket és májfoltokat, atkákat (milleser) ráncokat és redőket. Az aró pár nap használat után tiszta, hamvas rózsaszín lesz, arótlasztásosságok eltűnnek. Zsíros aron hölgyeknek és uraknak ajánlunk H & L A O I T O T. Minden nap használatra MARGIT-SZAPPANT és MARGIT-PUDERT. Dr. Földes gyógyszerár Arad

En Csillag Anna

195 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használat után kaptam. Ez az egyedül szer hajbúllás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakállnövekedést

és rövid használat után úgy a haj, mintha szakáll természetes fényű és sűrűségi lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő előtt korai megöregüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában vagy az ország előzetes be-
kuldése mellett a romániai főleraktárból:

Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 19776

Perzsa, ki specialista a valódi perzsa-argaman szőnyegek és függönyök készítésében, elvállal mindennemű szőnyegjavítást, tisztítást és kifényesítést.

PASOTIAN,
Arad, Bulevardul Regina Maria 20.
(Fischer Eliz-palota.) 8441

TOZSDEI HIRLAP

a legjobb és legegyszerűbb budapesti napilap.

Megjelenik délutánként 12-16 oldal terjedelemben. A legeredményesebb hirdetési orgánus. Politika, Közgazdaság, Tőzsde, Színház, Sport. Legpontosabb hírszolgálat a világ minden részéből. Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: BUDAPEST, VI. Vilmos császár-ut 78. 300

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

Legjobb Hárisonya BÖGYÓA

minden esetben között és főr. m. 20.— Lejtől 65.— Lejtől 70.— Lejtől 75.— Lejtől 80.— Lejtől 85.— Lejtől 90.— Lejtől 95.— Lejtől 100.— Lejtől 105.— Lejtől 110.— Lejtől 115.— Lejtől 120.— Lejtől 125.— Lejtől 130.— Lejtől 135.— Lejtől 140.— Lejtől 145.— Lejtől 150.— Lejtől 155.— Lejtől 160.— Lejtől 165.— Lejtől 170.— Lejtől 175.— Lejtől 180.— Lejtől 185.— Lejtől 190.— Lejtől 195.— Lejtől 200.— Lejtől 205.— Lejtől 210.— Lejtől 215.— Lejtől 220.— Lejtől 225.— Lejtől 230.— Lejtől 235.— Lejtől 240.— Lejtől 245.— Lejtől 250.— Lejtől 255.— Lejtől 260.— Lejtől 265.— Lejtől 270.— Lejtől 275.— Lejtől 280.— Lejtől 285.— Lejtől 290.— Lejtől 295.— Lejtől 300.— Lejtől 305.— Lejtől 310.— Lejtől 315.— Lejtől 320.— Lejtől 325.— Lejtől 330.— Lejtől 335.— Lejtől 340.— Lejtől 345.— Lejtől 350.— Lejtől 355.— Lejtől 360.— Lejtől 365.— Lejtől 370.— Lejtől 375.— Lejtől 380.— Lejtől 385.— Lejtől 390.— Lejtől 395.— Lejtől 400.— Lejtől 405.— Lejtől 410.— Lejtől 415.— Lejtől 420.— Lejtől 425.— Lejtől 430.— Lejtől 435.— Lejtől 440.— Lejtől 445.— Lejtől 450.— Lejtől 455.— Lejtől 460.— Lejtől 465.— Lejtől 470.— Lejtől 475.— Lejtől 480.— Lejtől 485.— Lejtől 490.— Lejtől 495.— Lejtől 500.— Lejtől 505.— Lejtől 510.— Lejtől 515.— Lejtől 520.— Lejtől 525.— Lejtől 530.— Lejtől 535.— Lejtől 540.— Lejtől 545.— Lejtől 550.— Lejtől 555.— Lejtől 560.— Lejtől 565.— Lejtől 570.— Lejtől 575.— Lejtől 580.— Lejtől 585.— Lejtől 590.— Lejtől 595.— Lejtől 600.— Lejtől 605.— Lejtől 610.— Lejtől 615.— Lejtől 620.— Lejtől 625.— Lejtől 630.— Lejtől 635.— Lejtől 640.— Lejtől 645.— Lejtől 650.— Lejtől 655.— Lejtől 660.— Lejtől 665.— Lejtől 670.— Lejtől 675.— Lejtől 680.— Lejtől 685.— Lejtől 690.— Lejtől 695.— Lejtől 700.— Lejtől 705.— Lejtől 710.— Lejtől 715.— Lejtől 720.— Lejtől 725.— Lejtől 730.— Lejtől 735.— Lejtől 740.— Lejtől 745.— Lejtől 750.— Lejtől 755.— Lejtől 760.— Lejtől 765.— Lejtől 770.— Lejtől 775.— Lejtől 780.— Lejtől 785.— Lejtől 790.— Lejtől 795.— Lejtől 800.— Lejtől 805.— Lejtől 810.— Lejtől 815.— Lejtől 820.— Lejtől 825.— Lejtől 830.— Lejtől 835.— Lejtől 840.— Lejtől 845.— Lejtől 850.— Lejtől 855.— Lejtől 860.— Lejtől 865.— Lejtől 870.— Lejtől 875.— Lejtől 880.— Lejtől 885.— Lejtől 890.— Lejtől 895.— Lejtől 900.— Lejtől 905.— Lejtől 910.— Lejtől 915.— Lejtől 920.— Lejtől 925.— Lejtől 930.— Lejtől 935.— Lejtől 940.— Lejtől 945.— Lejtől 950.— Lejtől 955.— Lejtől 960.— Lejtől 965.— Lejtől 970.— Lejtől 975.— Lejtől 980.— Lejtől 985.— Lejtől 990.— Lejtől 995.— Lejtől 1000.—

Földművelők figyelmébe!
Arad közelében a pecical (pécska) országot mellett 25 hold kitűnő termőföld tanyaépítéssel. 500 ezer lejtért eladó. Megbízott HAASZ-iroda Arad, Strada Románului (Zrínyi-utca) 6. 16515

Ügynökök,
szék és földiák, magas fizetés és jutalék mellett felvételnek. Ügynök megkötésért BRAUN, Arad, Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 3. 16526

Eladó emeletes gyár
2000 négyzetföld területen, főútvonalon, két sínpár között, szonumal elfoglalható. — Cím: Szabó drogueria, Arad, Fischer Eliz palota. 3515

Egy 24 HP. MÁV.
benzin lokomobil
juthányos éron eladó.
Bérből Automobil és Gépkerekedelm Vállalat Arad Str. Alexandri (Saiac-u.) 6.

SZEGFÜ ARAD
Luther-tér
Telefon III
Irógépvállalat
állandóan nagy választék új és használt
ROYAL, UNDERWOOD
és egyéb gépekben. Alkalmi vételtek.
Erdély legnagyobb
Irógépjavítóműhelye és kellekraktára

ARGENTINA, BRAZILIA, URUGUAY
LEGNAGYOBB FRANCIA DÉLAMERIKAI VONAL
Hetenként háromszori hajóindulás
HAMBURG, HAVRE, BORDEAUX
KIKÖTŐKBŐL.
VEZÉRKÉPVISELŐ NAGYROMÁNIA SZÁMÁRA:
A. SOLOMON FIAI TIMISOARA HOTEL ROYAL
Kitűnő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, harmadosztályú kabinok. 3491 Lloyd 2739

Elismerten legjobb minőségű
PLANIA
mozi szenek szénkefék
raktárról azonnal kaphatók.
D U R A 2045
Electrotechnikai és műszaki vállalat. — Galván elemek gyára
Timisoara, II., Calea Buziasului 12.
Mintás ajánlattal szívesen szolgálunk.

HÖLGYEIM!

A nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlom az általam készített különösen bevált gyógyhaskütőket. U. m.: a Dr. Albu professzor által feltalált nadraghaskütőt, mely oporálás és szülés után nélkülözhetetlen. — Valamint az általam feltalált „FEMINA” gyógyhaskütőt, mely orvosilag ajánlva van vese, sely. és hólyagbántalmaknál, elhajtásodás és áldott állapotnál. Törvényileg védve. Készítvényeim kitűnő voltát bizonyítja az, hogy a Fischer Eliz hábaképezdében állandóan dolgozom. Súly a privát, mint az intézeti rendelők a legjobb elismeréssel voltak eddig. Ezenkívül elvállalok mindenféle régi fűzők átalakítását a legújabb módok mintá után.

HORVATHNÉ,
ARAD, Piata 9. (Petr-tel 8. (Thakály-ter)

Szülők figyelmébe

Tisztelettel tudatjuk a m. t. szülőknek, hogy az „Internat Boet de evreesc” „Izr. Fiuinternatus” ismét megnyílt és a jövő tanévre már előjegyzéseket elfogad. Az intézet a szünidő alatt is előkészít román, francia, magyar, német, angol és héber nyelvekből, valamint bejárókat és benlakókat elvállal javító és magánvizsgálatokra. Egyéni tanítás. Polgári kóser ellátás. Felvilágosítások készséggel szívesen.

STEINER,
„Internat Boet de evreesc”
„Izr. Fiuinternatus”
Arad, Str. Alex. Gavra 19. (v. Csarovic Páter-u.) 3496

Gyermek-kocsik

Legfinomabb kiviteiben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermek-kocsi javításokat, gumizást, fedélkészítést, fényezést vállalunk. 3297

Gyermek-kocsi-üzem
Arad, Str. Simeon Balint 18. (Dassewffy-u)

Az „ASTRA” aradi waggongyára

Román levelezőt
keres azonnali belépésre. Csakis önálló, megfelelő gyakorlati bíró munkások jelentkezzenek. akik a gépiráshoz tökéletesen értnek és német nyelvismerettel is rendelkeznek. 3460

Cukorka készítő, cukrászok részére! Kristálycukor, finom gyári cukorliszt, fehér kristály szirup, pudor, cacaomassa, tunkmassa, otocapor, cacao vaj, 28x32 méretű ostarlapok, mogyoró, mandula stb. nyersanyagok legolcsóbb áron. Cukorka, csokoládé és ostya árukban óriási választék. **Gábor Miklós** cukorkaüzlet, Arad, Str. Alexandri No. 1. (Salacz-utca)

Kerékpárok ujak és használtak. **külső és belső gummik,** valamint az összes szerelési cikkek a legolcsóbban beszerezhetők **Schwartz műszerésznél,** Arad, Str. Branyici.

Nyári ruhamidonságok megérkeztek Julia PLESZ Gyula központi női ruhaárúháza Arad, Str. Colonel Pirici (Vörösmarty-u.) 3., a színház hátsó bejáratával szemben. 2311

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot Kelet hirlapiroda A R A D, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 1062

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEKRŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-vánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

TISZTVISELŐ barátját keres. Teljes című leveleket „Erdélyi” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3522

URIEMBER ismeretségi keresi fess, csinos urileány. Leveleket „Szerencse fel” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 3494

Alkalmazás.

JÓ CSALÁDBŐL való intelligens leány felvétetik nevelőnőnek nagyobb leánykázhoz. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

PINCÉRTANONCOK 16 fizetéssel azonnal felvétetnek Palkovitsnál Arad. 3511

NÉGY-ÖT kilométeres országúton tűzifa fuvarozást teherszállítóval kiadnánk, saját autóval rendelkezők előnyben. Ertekezni Kornis Zsigmond és Márton, Arad, Acsev. palota. 3537

MECHANIKAI műhelyem részére tanoncok jó fizetéssel felvétetnek. Szegfű író-gépvállalata Arad, Piata Luther. 3427

KÖZÉPKORU, szerény igényű nőt keresek háziasszony mellé falusi háztartás részére mielőbbi belépésre. Szatark 16-gépész, Macea, Jud. Arad. 3458

CSEMEGE és fűszerkereskedő segéd megbízható, önálló vezető, egy előkelő üzlet vezetésére kerestetik. Ajánlatokat eddigi működés és igények megjelölésével Gábor Miklós Arad, Strada Cuza Voda 1. küldendők. 3456

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek felvétetik. A férfi kertészethez érten, az asszony háztartásban segítsen. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3496

SZORGALMAS szobaleány kerestetik 2 tagú uricsaládban. Cím Arad, Strada Metianu (Forray-ucca) 15. szám, I. emelet. 3492

INTELLIGENS NEVELŐNŐ kerestetik 8 éves leányka mellé. Dr. L. Székely Arad, Bul. Regina Maria 2. 3490

JÓL FŐZŐ, rendes szakácsnőt keres kéttagú család Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 34. földszint. 3501

ÜGYES szakácsnőt és szobaleányt keresek azonnali belépésre. Wiesl Arad, Str. Seminarului 6. (Sina-ucca 1b.) 3505

JÓBB MINDENES 3 tagú családhoz jó bánásmód és fizetéssel felvétetik. Arad Strada a Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 6. II. 4. 3833

RŐFŐS kereskedő segéd, ki románul beszél, női divatkereskedésben felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3525

HOMOKHORDÁST, fuvarozást, jutányos ártért vállaljuk. Arad, Calea Saguna 77. 15.056

FIZETŐLEÁNYOK, 16 munkaeörök, jó fizetéssel felvétetnek. Deutsch Anna Arad, Strada Alexandri (Salacz-ucca) I. 10.079

GYAKORLOTT fehérnemű varrónő magas fizetéssel és tanulóleányok felvétetnek az „Elite” fehérnemű-gyárban Arad Strada Metianu (Forray-ucca) 4. I. em. 3527

FASZAKMABELI mérlegképes könyvelő-levelezőt, perfekt gép- és gyorsírónőt keresünk azonnali belépésre. Román nyelvismeret előny. Kohn és Soltz Arad. 15.056

HÁZMESTERPÁRT kertészethez és asztalosághoz értőt keresek. M. Fischer üvegkereskedés Arad. 10.078

KIFUTÓ fiukat 14—16 éves, szállítótálatat felvesz. Cím Kelet hirlapirodban Arad. 10.079

Lakás.

DISZTINGVÁLT családnál ellátást keresek fürdőszobával. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3235

ELOSZERÉLNÉM egyszobás lakásom hasonlóval, esetleg kétszobással Arad, Calea Saguna 98. 3585

KERESÉK 2. vagy 3 szobás, modern lakást. Magas bért fizetek. Cím a Löbl hirlapirodban Arad, Str. Románului. 3529

A HEGYALJA központjában, villanyos megálló közelében, nyaralásra, parkban álló villából 2 szoba, konyha és előszoba kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3487

Vétel és eladás.

SZAMOCA hétfőn és kedden érkezik. Előjegyzést el fogadok napi áron. Rosenbach Arad, Piata Catedralei. 3513

EBÉDLŐ, uriszoba és szalon berendezések, orvosi rendelő darab számra is, kézimunka storok és asztalneműek, damaszt asztalnemű, festmények Ismert festőktől, Pridoda rézkarc, rézagy, már vány rézműködő, scheslon, scheslon-terítők, tükrök, garçon háló, Biedermayer-zenélő-óra, fotelek, antik nyakék, dísz-tárgyak, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

HÁLÓSZOBA berendezés eladó. Arad, Strada Capitan Ignat 59. sz. 3489

KOCSIK, sárga és fekete, kivágott városi és egy homokfutó eladók. Arad, Strada Eminescu 5. 2533

PRISS HAI érkezett vasárnap reggel Luttwak József céghez Aradra. 3508

KÉT nagy consol tükrök, hálószoba berendezés (egy ágys), gázrezso és vasaló eladó. Arad, Strada Cosbuc 7. (Wesselényi-ucca 51.) szám. 3503

KÉT fejős fajkecske eladó. Arad, Bul. Regele Ferdinand I. No. 14. 3528

HAT családra méinkaptár eladó. Arad, Str. Gen. C. Coanda (Borona-ucca) 79. 3531

SZIVATTYU, mely használható borszivattyunak, vagy fecskendőnek, eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-ucca) 73. 3530

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorkat antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz-tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

EGY masszív Wertheim-kassza eladó. Cím Lloyd-bank Arad. 3518

WERTHEIM-KASSZA 2-ös számú, teljesen jókarban, eladó. Megtekinthető Aradon a villanytelepen a portánál. 3516

ELADÓ olesón régi faragot ebédli, antik szalon garnitúra, szép antik toilette tükrökkel és egy nagy, jókarban levő ebédli diván, 2 ágy és két éjjeli szekrény. Cím Arad, Neuman-palota, II. em. 18. 3514

EGY használt kutszivattyút megvételre keresek. — Egy angol foxterrier és egy farkaskutya eladó. Bitto Arad, Str. Mihervei 33. (volt Ibona-ucca 16.) 3526

REUMA szesz. kitűnően bevált szer készvény. csuz, idegzsába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

ÉRTÉKESEBB ezüst dísztárgyat vendék. Cimek Kelet hirlapirodban Arad, adandók le. 10.078

ELADÓ egy pálinka főző üst. Cím özv. Antar Todorné Musca, házszám 289. 3502

ÜZLETI állványok, kokszkályha, eladók. Polgárné Arad, Str. Sincai 2. 3504

ELADÓ egy szép előszoba garderohe szekrény. Arad, Strada Dorobanților 33. (Urbán Iván-ucca.) 3507

Ingatlan.

ARAD Str. Episcopul Rađu 23. sz. (Magyar-u.) modern sarok üzletház eladó. Az egész ház azonnal elfoglalható. Frtekezni ugyanott a háztulajdonosnál. 3451

ARAD, Str. Virginia Hotoran (Erzsébet-ucca) 38. számú ház sürgősen eladó. 3454

BRDŐHEGYEN egy 3 szobás modern magánház eladó. Ugyanott bogárn szerzőmök is eladók. Laos Kálmán, Erdő-hegy. 3472

LAKÓHAZ Ghiorocan (Gyorokan), elfoglalható 3 szobás lakással, hozzátartozó mellékhelyiségekkel eladó. Cím Lloyd Bank Arad. 3519

ELADÓ Ghioroc főútján levő 192. számú ház szőlő, szántóföld és teljes felszereléssel. 3520

MAGÁNHAZ 3 szobás elfoglalható lakással, nagy szőlő, gyümölcsös kerttel, eladó. Arad, Strada Doamna Bálása 127. (Purgly Lajosné-ucca.) 3524

TŐKEBEFEKTETÉSRE alkalmas belvárosi 9 lakásos bérház előnyös feltételek mellett, valamint háztelkek olesón eladók. — Ugyanitt butorozott szobák kiadók. Boross ügynökség Arad, Strada Consistorului No. 9. (volt Batthyány-ucca.) 3498

ELADÓ INGATLANOK. Bér- és magánházak üzlettel és lakással a város minden részén és vidéken a város főútján. — Szép urasági szőlők teljes felszereléssel, 3 és 4 szobás lakással a hegyalján, mindenféle 3 kat. holdtól 30 kat. holdig. Muntean és Flóra Arad, Bulev. Regina Maria 10. (Andrássy-tér.) 3497

ELADÓ Mascam (Muszkán) az Urihegyen egy öt és fél kat. hold teljesen termő szőlő nyaralóval, 400 Hl. hordó és teljes felszerelés. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 3488

MÉG NÉHÁNY TELEK eladó Calea Aurel Vlaicu. Bővebbet Arad, Strada Cloșca (Szent László-ucca) I. üzletben. 3511

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG, Engelhardt-féle, Arad, Strada Eminescu 3., szomszédos átköltözés miatt kiadó. Bővebbet Arad, Strada Eminescu 5. 3425

CURTICI községben régebben nagyvendéglőnek használt helyiségek üzlet, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet Hámory-gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 3197

KISEBB fűszerüzlet berendezéssel, azonnal elfoglalható lakással eladó. — Arad, Strada Cornel Popescu No. 6. (Edelspacher-ucca 13.) 3524

Oktatás.

NÉMET, francia oktatást vállal, valamint mindennemű kézimunkák készítését vállalja Justh Edith okl. tanárnő Radna, Patak-ucca 346. sz. 509

Külömféle.

CSEPLŐGÉP nyári cséplésre, feles haszonra kiadó, megfelelő gépésznek, ki-nek cséplési körzete is biztosítva van. Hámory gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. 2345

IRÓGÉPEK, kellek raktára, szakszerű javítóműhely. Szegfű Arad, Piata Luther 8. Telefon 111. 1660

HÁSSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabásati tanfolyam Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 6. udvari feljárt, II. em. 2348

TENNISZPÁLYA belvárosban bérbeadó. Ertekezni Kornis Zsigmond és Márton, Arad, Acsev. palota. 3536

EZERJÓFŰ GYOMORELIXIR, páratlan hatása szer gyomor- és bébántalmak, étvágytalanság, hányinger, felüváltás, emésztési zavaroknál. **Ovakodjunk** hasonló nevű és kiállítás hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 2905

ÜZLETTÁRS kerestetik 300.000 lej tőkével egy régebben fennálló üzlet kibővítéséhez. Ajánlat „Üzlettárs” címen az Aradi Közlöny kiadójába kérik. 3506

FELKÉREM azon hölgyet, aki Aradon a Kelet hirlapirodban Ney Ernő ügyben felvilágosítást nyújtott, sziveskedjék be-fáradni Kelet hirlapirodba. 10.078

ÖTVENEZER lej kölcsönt keresek betáblázásra. Válaszokat „Üzlet” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3532

TENNISZPÁLYA, jókarban levő, kiadó, Bővebbet délután 2—5 óra között Arad Str. Mocioni 6. alatt. 3534

55—60 HP. Stock

55—60 HP. W. D.

motorekék

kitűnő jó állapotban, teljes gyári felszereléssel kaphatók:

Izsó Erdélyi

TIMIȘOARA, Lloyd-palota. Telefon: 21—94
Távirat cím: ERIZS.